

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5.50
na mesec	1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svočrtno izvenredno in praznično.

Inserati veljajo: peterskopna petletna vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parce in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6.50	celo leto	K 35—
na mesec	2.30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Državni zbor.

Dunaj, 28. januarja.

Zbornica je imela danes dve seji. Prva, ki se je pričela ob 11. dopoldne, je bila posvečena spominu nadvojvode Rainerja, prvega avstrijskega predsednika, moža, ki je stal ob zibelki naše ustave in ki ni nikdar tajil prepričanja, da je razvoj monarhije mogoč le tedaj, če se vrši v duhu napredka in protiklerikalizma.

Predsednik je sejo v znak žalosti zaključil in odredil za 12. dopoldne drugo sejo, v kateri se je pričela mernitorna razprava o epidemijemskem zakonu.

Glavna nasprotstva, ki so se v tem oziru pojavljala med meščanskimi in agrarnimi strankami, so v bistvu odpravljena in upati je, da bo nujno potrebna reforma javne zdravstvene službe končno vendarle izvršena. Delo utegne naglo napredovati, zbornica je sklenila, zediniti generalno in specialno debato. O zakonu bomo še poročali.

Na dnevni red je končno tudi prišlo vprašanje tobačnih paznikov in delovodij. Odsek za državne nastavitve pozivlja vlado, da izdela predlogo, ki bi uredila službeno in materialno razmerje te kategorije državnih uslužbencev v tem smislu, da se jim določi 35letna službena doba, da se paznikom prizna ravnopravnost z državnimi slugami, delovodje pa uvrsti v kategorijo poduradnikov ter se jim tako zagotovi avtomatično napredovanje.

Kategorija pazniških aspirantov, paznikov in delovodij v tobačnih tovarnah spada med one, ki niso deležni dobrih uslužbeniške pragmatike in regulacije plač. Država je nanje pozabila, reči se mora, da hoteli, ker jih ne vé kam uvrstiti. Dejansko zavzemajo pazniki v tobačnih tovarnah in pa delovodje stališče, ki jih stavi v moralnem, tehničnem in službenem oziru daleč nad manuelne delavce ter jim nalaga dolžnosti skoraj uradniškega značaja, materialno pa so na slabšem od ostalih državnih slug, da deloma celo zapostavljene pri prostem delu, katerega naj nadzirajo in kontrolirajo. Kakor tako pogostokrat, se pojavlja tudi pri tej kategoriji narobe proporcija med službo in plačo.

Poročilo odseka za državne nastavitve naštevajo dolžnosti pazni-

kov in delovodij v tobačnih tovarnah ter konstatira, da mora baš ta kategorija izvrševati službe, ki zahtevajo tehnično strokovno znanje, pa tudi precejšno naobrazbo. Ostro poudarja isto poročilo, da se vlada s popolnoma praznimi izjavami protivi definitivni ureditvi razmerja teh svojih uslužbencev, obenem pa izjavlja odsek, da vzdržuje svoje tozadevne sklepe ter pozivlja zbornico, naj vladi poda direktive v naslednjem smislu:

1. po enoletnem poskusnem službovanju naj se izločijo pazniški aspiranti iz delavske kategorije ter premestijo v posebno novo kategorijo »uslužbencev c. kr. tobačne režije« z začetno plačo 1000 K in običajno aktivitetno doklado;

2. po dveletni službi naj se paznikom podeli nalog c. kr. tovarniških mojstrov s poduradniškim značajem in tako normirano plačo, da prejema paznik z dovršeno triletno službo letnih 1200 K, s šestletno 1300 kron itd.

3. Paznikom se naj prizna tudi posebna službena oblika, pravica na primeren dopust, olajšave na železnicih in primerna kvantiteta gratis - tobaka.

4. Dosedanjim delovodjem naj se tudi prizna naslov tovarniških mojstrov in poduradniški značaj, numerus clausus se naj opusti, plače primerno regulirajo, prizna 35letna službena doba.

5. Reformirajo naj se določbe glede prejemkov vdov in sirot, nedeljskega počitka, dopusta, dnevnice itd.

Vlada se bo tudi v plenumu obrnila proti tem upravičnim zahtevam, toda brezdvomno bo zbornica odobrila soglasni sklep odseka, ter tako vsaj moralno pokazala, da ima smisel za težnje uslužbeniške kategorije, ki vrši svojo dolžnost v državnem podjetju, katero nese vsako leto na milijone čistega dobička, ki pa se namram svojim zvestim sodelavcem obnaša mnogo hujše, kakor kapitalistično privatno podjetje.

Vlada je predložila danes par novih predlog. Najzanimivejši so: novela k § 283. kaz. procesa, zakon o reformi varstvenih znamk in pa revizija takozvane konvencije pariške unije o varstvu obrtne lastnine, ki se tiče patentov, vzorcev in znamk njih registriranja in mednarodnega varstva.

Novela k § 283. kaz. procesa izpolnjuje vrzel, ki je nastala vsled tega, ker je pri nedavno zakonito uvedenem uračunjenju preiskovalnega zapora v prisojono zaporno kazen ostala določba, katere pravna sredstva je v uporabi proti tozadevnemu izreku sodnika. Novela določuje, da je pripusten le vzkl.

Razpoloženje v parlamentu ni preveč razveseljujoče. Razkrajalni proces se pojavlja v vseh strankah, danes so izvršili zopet 4 krščansko-socialni fronderji takozvana skupina Pantz - Kemetter definitivno ločitev ter se konstituirali kot poseben klub. Rusini drže svoje obstrukcijske orodje še vedno v rokah, njihov klub se sicer sicer še ni mogel odločiti za obnove obstrukcijske taktike, vendar pa je prizor na koncu današnje seje očividno pokazal, kako razpoloženje vlada med delegacijo, od katere taktike je v mnogem oziru odvisna usoda finančialne reforme. Rusini so nenavzogo grofa Stürgkha pošteno obkričali ter ga javno obdolžili, da je v zadevi rusinske univerze prelomil dano besedo ter ravnal perfidno...

Kmalu se bo pokazalo, v katero smer se zasuka usoda parl. sezijske, s katero je bolj kakor kdaj zvezana sedaj tudi usoda kabineta.

Štrajk dunajskih eksportnih akademikov vzbuja v javnosti splošno pozornost. Najširši krogi se zanimajo za zadevo, ki je v kratkih besedah ta-le: v Avstriji imamo učilišče, katero ima po svojem namenu, po vsebini in značaju učnega predmeta, po obsegu znanstvenih zahtev, ki jih stavi na slušatelje in učitelje kvalifikacije visoke šole — toda navzlic temu, da bi bilo v interesu države, nje ugovine in njenega trgovstva zelo koristno visokošolski značaj tega učilišča še posebej poudariti, se je vlada postavila na stališče — da to ne gre.

Ta visoka šola, ki se mora pred javnostjo takorekoč sama zatajevati, se imenuje eksportna akademija. To je najvišje trgovsko učilišče Avstrije in tudi za nas Slovence važnega pomena, ker narašča število slovenskih eksportnih akademikov, sicer polagoma pa vendar vztrajno.

Danes so poslali eksportni akademiki posebno deputacijo v parla-

ment ter se med drugimi obrnili tudi na posl. dr. Ravniharja, da podpira njihove težnje. Posl. Ravnihar je izrecno poudaril upravičenost njihovih zahtev ter obljubil, da se hoče skupno z ostalimi interesiranimi poslanci za visokošolski značaj akademije toplo zavzeti.

Žal, da se drži vlada napram vsem tozadevnim poskusom še vedno odklanjajoče. Trgovinski minister je danes izjavil, da ne more dati nikakih obveznih obljub. Eksportni akademiki pa ne bodo odnehali — simpatije javnosti imajo na svoji strani.

Finančni odsek.

V včerajšnji seji finančnega odseka državne zbornice so glasovali o izpreminjevalnih predlogih k prvim trem delom predloge o osebnodohodninskem davku. Ti izpreminjevalni predlogi so bili le v toliko sprejeti, v kolikor so se večinske stranke, ki so že pred zasedanjem finančnega odseka akceptirale vladno predlogo, izrekle za iste. Vsi drugi izpreminjevalni predlogi so bili odklonjeni. § 84. vladne predloge, ki določa, naj se tudi dohodki iz obresti in rent, ki so vsled posebnih zakonov prosti davka, vpoštevajo za pridobinski podlagi, je bil z 21 proti 18 glasovom odklonjen. Vlada je svoječasno polagala veliko važnost na ta paragraf ter izjavljala, da izgubi dva milijona kron, če se paragraf odkloni. Poročevalec dr. Licht je nato poročal o drugi skupini ter izjavil, da se odštejejo zavarovalne premije v znesku od 300 do 600 K in pa vojaške takse pri določevanju davka. Posl. dr. Renner je predlagal, naj se črta določba, da so cesar in člani vladarske hiše glade svojih apanaž ter častniki oproščeni osebnodohodninskega davka. Nadalje je predlagal, naj se oproste osebnodohodninskega davka vse one osebe, ki nimajo več nego 2000 K letnih dohodkov.

Težkoče Italianov v Tripolitani in Cirenajki.

Navzlic sklenjenemu miru in odhodu turške redne armade iz Libije bodo morali Italiani še precej dolgo čakati, da se faktično polaste te nove kolonije. V notranji deželi se še ved-

no Arabci z vso silo upirajo in posebno pri Derni imajo jako močno pozicijo, proti kateri ne more italijanska armada, ki je razdeljena po cellem obrežju, ničesar opraviti. V zadnjih dneh so poročali italijanski listi, da so začeli Beduinci okoli Tobruka vedno silnejše napadati italijanske pozicije. Razenega pa so se začeli nevarno gibati tudi Senussi, katerih velikega šejka Ahmeda el Šerifa niso mogli Italiani dobiti na svojo stran. Italiani se morajo torej na vseh straneh boriti. Pregnani turški sultan Abdul Hamid smatra v svojih memoarih, ki jih je začela pred kratkim objavljati revija »Nord und Süd«, šejka Senussov za najboljšega branitelja Tripolitanijske proti Italianom. Bivši sultan naglašja, da se Italiani ne bodo lahko polastili dežele, posebno vsled tega ne, ker so Senussi združeni z redovi dervišev celega sveta, ki štejejo več stotisoč pristašev. Če se vzdignejo Senussi, bodo imeli Italiani bolj krvavo vojno, nego je bila vojna proti maddhiju v Sudanu.

Med vojno in mirom.

Situacija.

Na kak način hočejo evropske velesile eventualno prisiliti Turčijo, da se ukloni njih zahtevam in da sklene mir, še ni znano. Med velesilami v tem oziru tudi ni soglasja in zlasti trovezra na eni in tripelententi na drugi strani se še nista sporazumeli. Iz Berlinda prihaja vest, da je tudi tripelententa opustila misel demonstrirati proti Turčiji, ker sta Avstro - Ogrska in Nemčija izjavili, da pod nobenim pogojem ne bosta sodelovali in ker bi taka demonstracija močno ogrožala evropski mir. Iz Aten pa prihaja popolnoma nasprotna vest, da je namreč baje neki tuji diplomat izjavil na tozadevno vprašanje, da velesile do danes sicer še niso sklenile, kaj jim je storiti, da pa velesile najbrže ne bodo demonstrirale pred Carigradom. Taka demonstracija bi bila tudi zelo kočljiva, zlasti ker bi Turčija lahko zaprla Dardanele in tuje vojne ladje, ki bi se Dardanelskim približale, obstreljevala, kar bi imelo lahko za posledico velike komplikacije. Tudi demonstracija pred Smirno bi imela potrebni uspeh.

Velesile si tedaj niso na jasnem, kaj naj store. Edino države tripelentente so popolnoma decidirano izja-

LISTEK.

Skrivnost hiše št. 47.

Roman.

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Dolje.)

V resnici se je doživljal z blaznim gospodom zgodil tako-le:

Po dolgem obožavljanju je prišel s pretirano naglico v mesnico in je hlastno govoril.

»Gospod Nogget? Lep dan je danes, kaj ne! (deževalo je že pol ure.) Prihajam s posebno prošnjo, gospod Nogget. Neka bogata dama, ki se me hoče spomniti v svojem testamentu, ima čudno strast, da bi došla v svojem vrtu zakopane kosti; domišljuje si, da bi bila zemlja vsled tega rodovitnejša. Ali se to ne zdi tudi vam čudno?»

Mesar je pozneje različne svoje znance zagotavljal, da je imel že pri teh besedah tujega gospoda svoje pomisleke, vendar je vljudno odgovoril:

»Slišal sem že večkrat, da rabijo v prah zdrobljene kosti za nekako gnojilo.«

»Da, a ravno to je čudno,« je nadaljeval tujec, »da se dama neče zadovoljiti s prahom zdrobljenih kosti; cele kosti hoče imeti, velike, jako ve-

like kosti. Saj je smešno — tako velike kosti na malem vrtu. Toda ona trdi, da bi njeni tulipani dobili posebno lepe barve. Ali imate take kosti, gospod Nogget, in ali jih morem jaz dobiti? Prosim zanje, gospod Nogget.«

Pri teh besedah je tujec stegnil roko, na kateri je ležal cekin. Vrti mesar pa je bil tako prestrašen, da ni videl cekina.

»Na pomoč! Na pomoč!« je zakričal na ves glas, dočim je dama z vami v svoji grozi ponadla velikansko klobaso, katero je potem pozabila nazaj položiti. Blazni mož je na to iz mesnice zbežal na cesto in je izginil, kakor bi se bil v zemljo pogreznil.

»Kaka sreča, da je še tako izteklo,« je rekla dama z vami in je odšla, stiskaje pod ogrtačo velikansko klobaso na svoja prsa.

Na čudo se je nekaj prav tako nezaslišanega zgodilo ta isti dan tudi še drugemu članu spoštovane mesarske zadruge. Gospod Henry Hogseed je imel svojo mesnico v okraju Hackney v Amsterdamski ulici št. 76. Njegov doživljal sicer ni bil tako hudo razburljiv, kakor doživljal njegovega tovariša, vendar pa tak, da je še več tednov o njem razmišljeval.

Kaki dve uri po dogodku pri gospodu Noggetu je namreč prišel v Amsterdamsko ulico tuj gospod, ki si je izložbo ondotne mesnice na-

tančno ogledal. Med tem ogledovanjem so se njegove ustnice neneprehoma prebale in neki pobalinski, ki so se mudili blizu njega in mu posvečali svojo pozornost, so pozneje pripovedovali, da je napravil vtisk, kakor da bi se kak govor na pamet učil.

Naposled je stopil v mesnico. Bil je sicer vidno razburjen, vendar je gladko in mirno govoril in se sploh vedel, kakor fin, izobražen mož. Gospod Hogseed ga je smatral za igralca ali popravljalca klavirjev, mogel je pa biti tudi duhovnik.

»Gospod Hogseed,« je začel tujec, »jaz sem že nekaj mesecev zelo bolehen in moj prijatelj z oksfordskega vseučilišča me je priporočil ameriškemu zdravniku, specialistu, ki stanuje v ulici New Bond in ima glede dijete svojo posebno teorijo. Ali veste, s čim se že deset dni hranim?»

Pri teh besedah je tujec pogledal mesarja vprašujoče, da, celo plaho. Mesar je pa ostal hladen in je odgovoril:

»S plinom?»

Tujec je nekako užaljen odstopil, a se je zopet ohrabil in je rekel s tresočim glasom:

»Ne, gospod Hogseed, ne s plinom; nasprotno...«

»Morda z elektriko?« je vprašal mesar.

Tujec se je nervozno zasmejal.

»Humor imate, to se mora poznati,« je dejal. »Ne, ne, gospod Hogseed, specialist mi je predpisal, da se moram nekaj tednov hraniti s krstmi. Zato sem prišel sem k vam... velike kosti potrebujem, tako velike morajo biti, kakor človeške kosti in sicer jih mora biti kakih 73. Zdelo se vam bo, da jih rabim mnogo, toda ker jih je treba jako dolgo kuhati...«

Mesar je bil začel že začetkom tega govora pripravljati velik nož; zdaj je začel ta nož vihteti tujcu pred nosom in je pri tem tulil, da je tujec strahu skoraj omedlel.

»Vi pač mislite, da ste velik šaljivec, kaj? Ven, pravim ali...«

Tujec ni počakal na alternativno; čez trenotek ga že ni bilo nikjer več.

Ta dar, je morala imeti usoda posebno piko na mesarje. Poldrugo uro pozneje so videli tistega gospoda v ulici Nide Erid, ko je hodil gor in dol in gledal v mesnico Izaka Engelbacha. To pot je imel več sreče; mesar je bil namreč silno ljubezniv, tako da je tujec dobil do njega resnično zaupanje.

»Gospod Engelbach,« je začel tujec, »jaz sem v jako neprijetnem položaju. Zdravnik sem v ulici Harleev in nesreča je nanesla, da sem prišel ob svoj okostenjak. Ali mi ne morete preskrbeti novega materiala zanj? Vi imate vendar dovolj kosti!«

»O, kosti vse polno!«

»Potrebujem jih kakih trinsemdeset!«

»Da, toda — jaz imam samo kravice in koštrunove kosti.«

»Na to še mislim nisem — ali je velika razlika med temi kostmi in med človeškimi?«

Gospod Izak Engelbach se je popraskal po glavi.

»Nisem se sicer učil anatomije,« je odgovoril, »mislim pa, da so si nekatere kosti podobne, druge pa ne.«

Tuji gospod se je za nekaj trenutkov zatopil v premišljevanje.

»Naposled — saj ni treba, da bi bil okostenjak popoln,« je menil; »bil bi vam, ljubi gospod Engelbach, prav hvaležen, če bi mi prodali dva tucata tistih kosti, ki so najbolj podobne človeškim in — recimo — ženskim kostem. Ali mi morete izkazati to prijaznost? Pripravljen sem, plačati vsako primerno ceno.«

»Lahko vam dam dva tucata raznih kosti za — recimo — deset šilingov.«

»Različne velikosti?«

»Izbrane,« je zagotavljal gospod Engelbach.

Nekaj minut pozneje je skočil na avtomobil tuj gospod, ki je dr- v roki malo vrečo. Gospod Izak Engelbach ni zdravnika iz ulice Harleev nikoli več videl, dasi je pogosto po njem poizvedoval.

(Dolje prihodnja.)

vile, da bodo pritiskale na Turčijo, da sklone mir, med tem ko države trozeve očividno še ne vedo, ali naj sploh kaj store v slučaju, da omalovažuje Turčija noto velesil, ki so jo podpisale tudi države trozeve.

Francoski veleposlanik v Carigradu je med tem zahteval od svoje vlade, da naj mu da na razpolago še dve oklopni križarki, da v slučaju potrebe izkrajajo tudi vojaštvo. Francoska vlada je nato naročila svojemu veleposlaniku, da naj izposluje od Mahmud Šefket paše dovoljenje, da sme Francoska poslati skozi Dardanele še dve križarki, ker se je bati vstaje v Carigradu.

Rusija obljublja, da tako dolgo ne bo storila nobenega odločilnega koraka, dokler ne bo Turčija odgovorila na noto velesil.

Danes bi morala Turčija odgovoriti na noto velesil, toda nič novega bi ne bilo, če bi se odgovor tudi to pot zavlekel. Težko umira Turčija in ne manjka tragičnih, pa tudi komičnih prizorov pri tem velikem umiranju.

Bolgarska, Srbija in Romunska.

Kakor poročajo iz Pariza, zavlačujejo balkanske države odpoved premirja in nadaljevanje sovražnosti iz sledečega vzroka: Brezdvomno je, da pri obleganju Odrina ne bodo mogli nastopiti samo Bolgari, marveč da so Bolgari pri obleganju Odrina navezani na pomoč Srbov in Grkov, ki izkoriščajo sedanjí položaj Bolgarske, da ji prihajajo z novimi zahtevami. Grška vztraja na zahtevi, ki ji Bolgarska prizna Solun in Srbija baje zahteva nekaj pokrajin v Makedoniji. Glede teh vprašanj mora priti do sporazuma, predno Srbi in Grki izjavijo, da hočejo podpirati Bolgare.

Bivši bolgarski ministrski predsednik Malinov se je tozadevno izrazil v nekem razgovoru: Skrajno ogorčeni smo nad dogodki v Carigradu. Ne bojimo se nadaljevanja vojne, ki je bila zmagovita in bo ostala. Če pa smo ogorčeni, je temu vzrok, da moramo po nepotrebnem prelivati kri. Končno bomo vendar dobili vse, kar je še danes skoraj našo. Naši pogoji pa bodo težji kakor so danes. — Tudi smo sedaj mnogo na boljšem, kakor začetkom vojne. Izrabili smo čas premirja, da smo svojo armado bogato založili z živili in municijo. Tudi svoje izgube smo popolnoma nadomestili z novimi 80.000 možmi. Soluna Bolgari ne bodo pustili nikdar. Če ne dobimo Soluna, so v kratkem težke komplikacije na Balkanu neizogibne. Kar se tiče vesti, da zahteva Romunska sedaj zopet iznova Silistrio in Balčik, lahko izjavim, da Bolgarska teh mest ne bo nikdar prostovoljno odstopila. Če nastopi Romunska proti nam z orožjem v roki, potem je evropska vojna gotova stvar.

Glasom poročil, ki prihajajo preko Soluna iz Sofije, vlada tam zaradi vesti, da namerava podati Romunski Bolgarski ultimatum, veliko vznemirjenje. Ministrski svet je kljub temu sklenil, da ne popusti napram romunskim zahtevam. Naročil pa je prebivalstvu, da naj se ne ustavlja romunskim četam in da naj zlasti ne strelja nanje.

Romunska najema med tem posojila za eventualno vojno, obenem pa se cedi sladkih besed. Seveda je zopet Nemčija ona država, ki hoče omogočiti Romunski vojno. Baje so bila pogajanja z ravnateljem Salomonsohnem nemške diskontne družbe uspešna ter se bo pogodba glede posojila 150 milijonov frankov podpisala že v par dneh. V Bukarešti tudi kar naravnost izjavljajo, da potrebuje Romunska to vsoto v vojaške svrhe.

Očividno je tedaj, da hoče Romunska zahrbtno napasti Bolgarsko. Seveda to romunski vladni krogi demantirajo ter pravijo, da je Romunska Bolgarski opetovano celo ponudila, da bi bila pod gotovimi pogoji celo pripravljena, Bolgarski pomagati. Romunski oficijozni krogi tudi zatrjujejo, da bi ne bilo nemogoče, sporazumeti se za obojestransko zadovoljivo mejo.

Kakor pa smo že zgoraj omenili, Bolgarska niti ne misli na to, da bi oslabilila svoje pozicije pri Cataldži. Najprej hoče Bolgarska skleniti mir s Turčijo, ali pa diktirati v Carigradu, potem se začno lahko računi z Romunsko. Če pa bi prišlo do vojne med Bolgarsko in Romunsko, bodo stali Srbi Bolgarom zvesto ob strani. Srbsko poslaništvo v Sofiji je izrecno izjavilo, da ostane Srbija Bolgarski zvest zaveznik in naj se zgodi karkoli. Če bi se zapletla Bolgarska z Romunsko v vojno, priskoči Srbska Bolgarski ravnatoku na pomoč, kakor ji je prišla na pomoč sedaj s svojima dvema divizijama s skupaj 55.000 možmi pred Odrinom.

Povest slov. prostovoljcev.

(Napisal M. Č.)

(Dalje.)

Dobili smo ponavadi za več dni skupaj mesa in kruha. Kdor je torej pod tako zvezdo rojen, da veliko porabi za svoj želodec, ta se lahko takoj prvega dne iznebi neprijetnega bremena, drugi ali še celo tretji dan pa spi, ali na hrbtnu leže opazuje tek solnca, med tem ko se drugi maste s pečenko.

Včasih se je zgubila tudi kaka krava, ali vol k nam in takega dneva, ko smo jedli goveje meso in pili govejo juho, se je vsak še dolgo potem hvaležnega srca spominjal.

Vsak večer je moral en vod oskrbeti stražo za tabor. Le ob prilikah, kadar smo se nahajali v bližini sovražnika, sta stražila po dva, ali več vodov skupaj.

Mrak se je vlekel na pokrajino, straže so odšle na svoja mesta, drugi pa smo hiteli nositi drva, da nam ne zmanjka goriva v mrzli noči.

Veselo so plapolali ognji in brezskrbno smo sedeli v gručinah okrog njih, pripovedovali si razne zgodbe, menili se o vojski, smejali in vresčali.

Pri sosednjem ognju je sedel star Črnogorec, brenkal na dudlo in prepeval junaško pesem o zadnji rusko-turški vojni.

Brezskrben in vesel je bil tabor, a že nas je ugledala jeklena smrt in drvela nad nas...

Nakrat je zagrmel top, zašustelo je nekaj v zraku, kakor peroti velike jeklene pišce in se razpočilo z groznim pokom med nami.

Razkadir se je bil dim in zagledali smo strašen prizor. S prereznim vratom, v luži lastne krvi se je boril mlad Dalmatinec s smrtno, drugi se je zvijal v silnih bolečinah z izpuščenim drobom poleg njega, dva druga težko in trije lanko ranjeni.

»Proč od ognjev!« je kričnil kapitan in zgrabili smo orožje, pobrali ranjence ter hiteli iz tabora.

Komaj smo ga izpraznili, že je zagrmelo drugi in drugi šrapnel je zaplesal svoj divji ples med ognji.

Opazili so Turki svet ognjev in jih pričeli na slepo bombardirati. Nihče ni prej slutil, da je postirana sovražna baterija tako blizu nas.

Se parkrat je treščilo v izpraznjeni tabor in nato utihnilo.

Obvezali in odeli smo ranjence, ter ostali na mrazu, ker nam je bilo prepovedano vrniti se k ognjem.

Luna je vžrla na jasnem, zvezdnatem nebu in obsula z motnimi žarkih bedeče vojnike, naslonjene na puškah...

Ob zori smo zagrebli dva mrtveca in odvedli ranjence k italijanskemu oddelku »Rdečega križa«.

Komaj smo vse to zvršili, že se je pripodil v divjem diru sel iz glavnega tabora, govoril par besedi s kapitanom in takoj oddiral nazaj.

Kratko nato je sklical kapitan vodnike vseh vodov k sebi, govoril resnega obraza z vsakim posameznim in jih odslovil.

»Na noge, sokoli!« je viknil naš vodnik, ko se je povrnil.

V trenutku smo stopili v vrsto, pripravljeni za odhod.

Vod za vodom, četa za četo je odšla iz taborišča, vsem na čelu kapitan s trojico častnikov.

V velikem ovinku proti jugu smo obšli hrib, ob katerem smo nočili in krenili približno v oni smeri, od koder so nas pozdravljali minuli večer Turki s šrapneli.

Nismo še korakali pol ure, kar smo začeli prvi pok puške, takoj za njim drugi, tretji, četrti, v hipu je zaropotalo, kakor bi stresali orehe iz vreče na desko.

Vnela se je bitka med našimi in turškimi predstražami.

Takoj se je razvil bataljon v dolgo bojno črto in se pričel pomikati v hitrem teku proti desni strani onega mesta, kjer se je pravkar jel razvijati boj.

Hiteli smo čez kamenje, grmovje in trnje, ter se vstavili za hip ob robu ravnine, ki se razteza ob reki Bojani do morja na jugu in grebenov Črnege vrha na vzhodu.

Vsa nedogledna ravan je bila preplavljena, le posamezna drevesa, grmičevje in žive meje so gledale iz vode.

»Naprej, mladci! Treba je, da pregazimo močvaro in zgrabimo neprijatelja od strani.« je zaklical kapitan.

Mož za možem se je jel pogrezati v vodo. Čez gležnje smo se udrali v namočeno in zrahljano zemljo, do pasu nam je segala voda.

Vedno silneje je divjal boj na severu ob naši levi strani. Med pretrgane puke se je vmešavalo grmenje topov in drdranje mitraljez.

»Hitimo, sokoli, da ne pridemo prepozno!«

Molče smo prigazili v velikem polkrogu do grmičevja, ki se je raztezalo po močvišču prav do onih gričev na severu, kjer je bilo slišati bojni trušč. Pri tem grmičevju smo za-

vili proti severu, skrbno skrivajoč se za vsako velo, da ne bi sovražnik prezgodaj opazil našega prihoda.

(Dalje prihajajo.)

Štajersko.

Osebnosti. Imenovan je za računskega poročnika v rezervi g. J. Vengušt, poštni asistent v Selzthalu. — Iz Središča. Tu se je poročil c. kr. vinarski pristav Ignac Kos z gđc. Tiliko Velnarjevo iz Obrizha. — Iz Ponkve ob J. ž. Poročil se je g. Martin Zdošek, veleposestnik na Okrogu, z gđc. Maliko Vrečkovo iz St. Jurja ob J. ž. — Umrl je v Knittelfeldu dež. posl. Emil Kunz. Zastopal je mestno skupino Judenburg - Knittelfeld. — Poročil se je g. Alojz Ilgo, posestnik na Fali pri Mariboru z gđc. Pepico Kuretovo iz Selnice ob Dravi.

Celje. Dr. Benkovičeva brošura o Slovincih v štajerskem deželnem zboru nosi popolnoma pečat ženjalnosti svojega avtorja. Klerikalci pravijo, da sta Trglav ali Gostinčar proti njemu pravcata ženija, vendar ga to dejstvo ni ustrašilo, da se je z dotično knjižico, kakor se je sam hvalil, cela 3 leta trudil, na občo škodo spodnještajerskih Slovencev. Dobro orožje v rokah nevedneža lahko veliko nesrečo povzroči in tako se bo tudi tukaj zgodilo. Sicer pa Benkovič ne more zato, da je vsled dopustov moral zbiranje števil in korekturo prepustiti bolj zmožnemu svojemu stenografu. Dejstvo je in ostane, da naša sedanja politika v rokah teh mož ne pelli navzgor, ampak navzdol. In dobro znamenje je še, da se popreko tak navdušenje za svoje poslanice med ljudstvom plega in raste nezadovoljnost na deželi. Prihaja namreč spoznanje, da velikim obljubam ne sledi drugače kakor neuspehi. Farbanje na shodih jim ne bo dolgo pomagalo, s tem si ne bodo dolgo več lajšali težke vesti, če je sploh kaj imajo.

Ostra graja drž. posl. dr. Benkoviču. G. dr. Benkovič nima kot politik posebne sreče. Prisiljena reč pač nikjer ni prava. Ako bi bil g. dr. Benkovič ostal kot dober narodnjak pri svojem odvetniškem poslu in se ne bi silil v javno življenje kot »prepričan« klerikalec, bi še ga utegnili kdo v časti imeti. Pa g. dr. Benkovič je hrepenel po lovorikah, ki so rade nedosegljive. In hodil je kot klerikalen politik že po dovolj trnjevih potih: poleg zaničevanja narodne javnosti se ga je že opletal pasji bič. Ker mu je g. dr. Kuvovec dokazal v Župelevcu, da je s svojo ponesrečeno brošuro zavozil, je sedaj hud na njega in mu razžaljeno očita, da je — nemškutar! Kdor g. dr. Benkoviču dokaže, da je Slovincem škodo naredil, je — nemškutar! Taka logika je dobra k večjemu za farovže, napram ljudem pa, ki sami tudi kaj mislijo, nič ne zaleže. Čemu to psovanje po »Slovincu«, g. dr. Benkovič? Psovanje so vedno najslabši argumenti, dasi imajo to dobro stran, da kažejo slabo vest in »zeleno jezo«, kar nasprotnika le spravlja v dobro voljo. In če se že dr. Benkovič toliko bavi z župelevskim shodom, zakaj ne trdi tudi, da so mu tam njegovi volilci po neopravičenem izreku ostro grajo, ker ni za sotsko železnico ničesar poštenega storil? Saj ga menda ni tako zelo izčrpal študij deželnega proračuna, da bi se ne spominjal tudi državnozborskih volilcev in njihovih nujnih zahtev? Taka graja na javnem shodu je huda in poniževalna reč, g. dr. Benkovič — in splača se bolj na njo odgovorjati: in se zagovarjati kakor po »Slovincu« dr. Kuvovca za — nemškutarja psovati. Če pa se končno g. dr. Benkoviču zdi, da ga je dr. Kuvovec na župelevskem shodu malo prehudo zafrknil, pa naj ne zliža svoje slabe volje poleg dr. Kuvovca na celo Narodno stranko; mi v resnici ne moremo dr. Kuvovcu predpisovati sodbo o dr. Benkovičevih političnih in zasebnih talentih.

Iz Celja. (Razno.) Tečaj za obvezovanje ranjencev in prvo pomoč pri nezgodah, ki sta ga vodila dr. A. Schwaab in dr. Janko Serenec, se je te dni končal. Udeleževalo se ga je lepo število slovenskih gospa in gospodičen, ki so bile s predavateljema zelo zadovoljne. — V mestu je v ponedeljek, 27. januarja naglo umrla hišna posestnica gospa Kanderševa, rodom Zalčanka, v Gaberju pa cinkarniški inženir g. Petirek, rodom Čeh. — Priprave za nedeljsko sokolsko maskarado so v polnem teku. Svirala bo narodna godba na lok. Zabave bo mnogo in je želeli obilne udeležbe iz mesta in okolice. — Na pustni tork priredil Narodna čitalnica v društvenih prostorih družinski večer. — Zadržana »Rinka« ima v nedeljo dne 9. februarja ob 10. dopoldne v posojilniški posvetovalnici svoj občni zbor, na čegar -dnevem redu je tudi prememba pravil.

Iz Celja. Ob prihodnjih deželno-zborskih volitvah bo treba klerikalcem reševati marsikatero kočljivo osebno vprašanje. Javna tajnost je,

da se cede dr. Verstovšku sline po deželnem odborništvu; to je alfa in omega njegovega verskega prepričanja. Med tem ko se sedanjí g. deželni odbornik Robič trudi okrog namestnika in nemških nacionalcev, da bi vsaj deloma izvozil Korošec-Benkovičevo otroško deželnozbornsko politiko — kar ni posebno prijeten in hvaležen posel — se slišijo iz Ljubljane govornice, da se tam okoli dr. Verstovšek pridruža: »Ko bi le že ta stari vrag šel!« To ne bi bilo od Verstovška niti dostojno, niti idealno; ali ljudje, ki take storije pripovedujejo, trde, da so bili že večkrat v Verstovski družbi. Nadalje se je zameril dr. Korošču dež. poslanec Meško in zato bo moral prejkotne iti; za namestnika mu je določen tisti Brenčič, ki ga bo štajerska dežela sicer dobro rabila; saj je v državnem zboru predlagal, naj se natisne za par sto milijonov novih bankovcev, kar ne stane nič drugega kot izdatke za papir in delavce. Ta bo štajerske deželne finance še temeljito saniral ko dr. Benkovič s svojimi brošurami. Če se bo posrečilo odrediti Robiča in Meška, kaj bo pa z dr. Jankovičem? Tudi ta je nezadovoljen in prijatelj Kozjani nam pripovedujejo, da zabavlja na Koroščevo politiko, da vse brni. Za dr. Korošča ni baš tolažilno, da so začeli stebri njegove »ponosne stranke« tako hitro pokati. Je že hudič na Štajerskem: Korit ni toliko kot na Kranjskem in ni čuda, da se je začelo živahno suvanje in odrivanje med koritarskimi kandidati.

Iz Slovenske Bistrice nam poročajo: Te dni se je vršila pred upravnim sodiščem obravnava o pritožbi g. Ignacija Založnika, sedaj v Celju, proti ukrepom štajerske namestnije v zadevi naših občinskih volitev. Prvikrat so se vršile te volitve aprila meseca 1909; na pritožbo g. Založnika je bila potem od štajerske namestnije volitev 5 odbornikov in 3 namestnikov v 3. volilnem razredu razveljavljena in novembra 1910. so se vršile nove volitve, proti katerim se je g. Založnik zopet pritožil in sicer zategadelj, ker je več volilcev, ki niso v Slov. Bistrici, volilo po pooblaščenih, ki niso oskrbniki njihovih posestev in da je dalje volilci tudi več žensk po nepostavnih pooblaščenih. Upravno sodišče se je pridružilo razsodbi štaj. namestnije glede omenjenih možkih volilcev, češ, da se lahko da pooblastilo za volitve tudi osebam, ki niso oskrbniki njihovih posestev, razsodilo pa je glede ene od ženskih volilk, da se z njenim pooblastilom ni postavno volilo, kakor je trdila graška namestnija. V tej točki je torej upravno sodišče pritožbi g. Založnika ugodilo.

Triglavanski ples v Mariboru. 1. februarja se bo zbralo zvečer v mariborskem »Narodnem domu« obilo narodnega občinstva iz Štajerske in iz drugih slovenskih dežel na velikem triglavanskem plesu. Upamo, da ne bomo pogrešali nobenega in bomo večer preživeli v svečanostnem veselju! Preskrbljeno je za vse kar najtočnejše — zato ne zamudite tega edinega plesa v Mariboru! Slavne starejšine prosimo, da pridejo s triglavanskim traktom, da bomo skupno povzdignili dijaški značaj prireditve. Vrle, ljubeznive Mariborčanke pripravljajo izborni bufet za okrepilo in kavarno. Vojaška godba bosanskega pešpolka iz Gradca pa nam bo igrala k plesu. Predprodaja vstopnic je v petek in soboto popoldne od 5.—7. v gledališki blagajni v »Narodnem domu« v Mariboru.

Občni zbor »Starejšinske zveze« bivših rednih članov akad. tehn. društva »Triglava« se vrši 1. februarja 1913 ob 4. uri popoldne v gostilniških prostorih »Narodnega doma« v Mariboru s sledečim sporedom: 1. Citanje zapisnika ustanovnega občnega zbora. 2. Poročilo odborovo. 3. Volitve. 4. Slučajnosil. Ob polu 4. odbo-rova seja istotam.

Drobne novice. Iz Maribora. V soboto je bilo pred okrožnim sodiščem troje obravnava zaradi krize. Trgovca Hans Pucher iz Maribora je bil obsojen na teden dni zapore; prezadolžen je bil za 47.000 K. Krojač in agent Robert Wressnig iz Maribora je bil obsojen na 10 dni zapore; prezadolžen je bil za 45.000 K. Trgovca Janez Sinkovič iz Rač je dobil 3 dni zapore; prezadolžen je bil za 2000 K. — Štajerski deželni odbor razpisuje za kopališči Rogaske Slatine in Dobro 180 prostih, oziroma cenejših mest, ki se lahko porabijo pred in po glavni sezoni. — Iz Celja. Okrožno sodišče je obsodilo dva hrvaška potepuha iz Zagreba, ki sta hodila novembra meseca po laškem okraju in beračila kot »iz Zagreba relegirana hrvaška visokošolca« ali kot »visokošolca iz Splita, odkoder morata bežati radi udeležbe pri novembarskih demonstracijah«. Nabrala in nasleparila sta na ta način do 200 K. Dr. Kolška v Laškem trgu sta pa mislila napasti v trenutku, ko loma je hotel tudi nekaj iz blagajne dati, vendar je imel dr. K. takoj revolver pri roki in se je ubranil. Potepuha sta dobila v Celju 5

oziroma 4 mesece ostre ječe. — Za zidanje bolnišnice v Zalcu so obljubili duhovniki starotrske dekanije pri Slovenjgradcu 1600 K.

Koroško.

O nemški demonstraciji v Celovcu pišejo nemški listi strašno lepo in pomirljivo. Sram jih je in za to se skušajo oprati kolikor se pač morejo, toda nič jim ne pomaga, pokazali so kaj znajo in koliko je zaupati njim in celovški policiji. K včerajšnjemu tozadevnemu poročilu pristavljamo še, da so nemški pobalini razbili na hotelu več šip in napravili precejšnjo škodo. Nemci bodo seveda celo zadevo skušali potlačiti. Slovenci ne bomo mirno trpeli, da bi se v mestu pri belem dnevu napadali Slovenci, da bi nemški pobalini pljuvali na naša dekleta in naše žene in zahtevali, da se napravi takim surovostim konec, da se poišče storilce, ki naj se eksemplarično kaznujejo in da vlada ukrene, da dobi mesto boljše policijo.

Slovenci bodite previdni! Delovanje nemške Suidmarke in nemškega Volksrata na Koroškem je prešlo že v stadij, katerega bi lahko označili z nemško strahovladno na Koroškem po Cuvajemem sistemu. Najeti hujskači teh brezvestnih zvez preže po nemškutarskih in tudi po slovenskih gostilnah po Koroškem, da zalotijo kakega Slovence, ki v neprevидnosti in nepremišljeno izreče kako prenagljeno besedo o sedajnem mednarodnem in evropskem položaju. Ti nemški provokaterji napravijo iz tega cel roman, cele veleizdajniške afeire in tirajo Slovence pred sodišča, kjer se jim pred nemškimi sodniki ne godi posebno dobro. Obtoženci dobe večtedenski zapor, izgubljajo za delj časa volilno pravico in vse to gre na rovaš slovenskega življa Koroškega, katerega hočejo Nemci bodisi na en ali drug način popolnoma uničiti. Toda vsak pritisk povzroča odpor in gotovo bodo tudi koroški Nemci kmalo čutili, da so postali Slovenci bolj zavedni, da spoznavajo, da so na svoji zemlji sami gospodarji in da jim ni treba poslušati, še manj pa se bati teh nadutih nemških privandrovcev, še manj pa nemških poturic.

Primorsko.

Tržaški občinski svet. — Selilni roki v Trstu. — Slovensko šolstvo v Trstu. Pri zadnji seji občinskega sveta tržaškega je vprašal svetnik Črničev občino, glede svoječasne interpelacije, če misli kaj ukreniti glede izpremembe selilnega roka v Trstu, ki je do sedaj samo enkrat v letu in sicer 24. avgusta. Župan je odgovoril, da je konferenca zastopnikov občine, trg. in obrtne zbornice in vlade sklenila odpovedne in selilne roke v letu na 1. januar, 1. april, 1. julij in 1. oktober s 3 mesečnim odpovednim terminom. Treba je, da še vlada potrdi ta sklep. Pri podrobnih proračunskih razpravah sta bila vsprejeta brez izprememb predloga glede davkov in glede občinskega premoženja. Živahna debata pa se je razvila glede šolskega vprašanja. Najpreje so zvišali šolsko takso na mestnih srednjih šolah od 30 na 40 K za semester, češ, ker znaša šolnina na državnih šolah tudi 40 K za semester. Pri debati o pododdelku »gimnazije« je izjavil dr. Vilfan, da bodo zastopniki okolice glasovali proti stroškom za srednje šole, ker se Slovenci nikakor ne morejo strinjati s tem, da bi podpirali italijanske šole, v katerih se k večjem slovenski otroci potužijo. Na podlagi statističnih podatkov je dokazal nato svet. Ferluga, kako mačehovski skrbni občina za Slovence. Pri debati glede ljudskega šolstva je govoril dr. Vilfan, ki je pred vsem poudarjal in opravičeno utemeljeval potrebo slovenske ljudske šole v mestu. Naletel je sicer na velik odpor, toda gotovo je, da se tržaški Lahi ne bodo mogli dolgo upirati ti zahtevi. Zaključil je govornik svoj govor z pomembnimi besedami: »Slovenci smo zdrav, krepak in čvrst narod, in če bi nam bila dana ona sredstva, ki nam jih neupravičeni odrekate, na razpolago za povzdigo naše kulture, bi naš narod hitrih korakov napredoval in se dvignil visoko, ter bi kot tak tvoril dragocen element, ki bi bil v vsakem pogledu na veliko korist občini.

»Lega Nazionale« in sicer podružnica in Trstu je izkazala lansko leto dohodkov 203.745 K 81 v, stroškov 52.978 K 53 v; centrali je poslala podružnica 150.767 K 28 v. — Slovenci spomnite se pri tem naše Ciril-Metodeve družbe.

Na zdravje Srbije je pil v Ravnici neki Fran Vončina. Ker je mož pozabil, ali pa se nikdar vedel ni, da se to ne sme, sedi sedaj v zaporu in čaka primerne kazni.

Eksplodizija na parniku »Nesacioni« nastala, kakor so prvotno mislili vsled dinamičnih patron, marveč nastala eksplozija vsled vnetja acetalenovega plina.

Karmelitane — vohun. V Višku so aretirali nekega karmelitana, ki se je izdajal za dr. Franca Bernardusa in je obdolžen vohunstva v prid Italije. Do sedaj so dognali, da je ta možakar neki Bernard Steinmetz iz Nemčije, ki je izvršil v redovniški obleki že veliko lumparij. Če je stal ta dozdnevni kutar tudi v laški vohunski službi niso mogli dognati.

Železniška zveza Trst - Červinjan - Benetke. V Benetkah se je vršila konferenca zastopnikov železnice in sicer južne železnice, državne železnice, italijanske privatne in državne železnice ter zastopnikov tržaške trgovske in obrtne zbornice in zastopnikov mesta Benetke, ki je razpravljala o zboljšanju železniške zveze Trst - Červinjan - Benetke. Tozadevne resolucije so poslali prizadejim železniškim upravam in avstrijskim in italijanskim ministrstvom.

Dnevne vesti.

+ Nemci proti ljubljanski obrtni šoli. Ljubljanska obrtna šola je Nemcem trn v peti, to vemo. Če bi šlo po njihovi volji, bi te šole sploh ne otvorili, dasi je mestna občina ljubljanska zgradila za to šolo ogromno, povsem moderno poslopje, ki je stalo nad en milijon kron. Kako so na primer Nemci spletkarili pri vladi in drugodi proti temu zavodu ter končno srečno dosegli, da se šola ni otvorila ob začetku običajnega šolskega leta, kar je bilo zavodu seveda v veliko škodo, to tem bolj, ker so se v javnosti in po nemških listih širile vesti, da je sploh veliko vprašanje, ako se bo pričelo s poukom na tej šoli. Povsem umljivo je torej, da šola letos nima toliko učencev, kakor bi jih lahko imela, ako bi se bil pouk na zavodu pričel pravočasno, ali ako bi se bilo vsaj pravočasno javnost obvestilo, kdaj da se pravzaprav šola otvori. Nemške spletke proti zavodu so torej tudi posredno krive, da poset te šole ni tak, kakršen bi bil prav gotovo v — normalnih razmerah. In sedaj prihajajo nemški listi, zavijajo namavsko oči in pravijo: »Da šola v resnici ni bila potrebna, to dokazuje malo število učencev, ki jo obiskujejo. Ali ni to infamija? Nemci so s svojimi spletkami pri vladi dosegli, da ni ob začetku letošnjega šolskega leta še nihče vedel, ako bo obrtna šola sploh otvorjena; posledica tega je bila, da so se tisti, ki so prvotno nameravali vstopiti v obrtno šolo, pisali v druge šole. Sedaj pa isti nemci, ki so vse to zakrivali, kriče, da je šola nepotrebna, ker je baže ne obiskuje zadostno število učencev! Ali je svet že videl večjo hinavščino, kakor je ta? In povrh je ta šola še narodna trdnjava prve vrste.« — »Izraz Tagblatt« namreč piše: »Ljubljanska državna obrtna šola je po priznanju Slovencev samih narodna trdnjava prve vrste, določena, Nemštvu na Kranjskem in Spodnjem Štajerskem še dalje potisniti. Kljub temu ni vlada čisto nič pomišljala, v kakem oziru ugodi slovenskim želanjem, ne da bi se pri tem kakorkoli ziral na Nemce. Vlada ni samo prevzela stroške zgradbe in notranje uredbe, marveč tudi nastavlja nepretrgno slovenske učne moči, da se nemoteno lahko širi panslavistični duh. Radi ustanovitve in pospeševanja tega zavoda, ki je najmanj tako nevaren kakor slovenska pravna fakulteta, preko glave Nemcev mora vendar končno nemški »Nationalverband« temeljito obračunati s sedanjo vlado.« — Tako torej — državna obrtna šola je »narodna trdnjava prve vrste«, poklicana, da uboge Nemce, na katere se baže vlada čisto nič ne ozira, še bolj iztisni s Kranjskega in Štajerskega! Pol milijona Slovencev živi na Kranjskem, a nima niti enega čisto slovenskega srednjega zavoda, 18.000 Nemcev pa ima kar dve polni gimnaziji in eno realko. Res, ubogi Nemci, kakšna v nebovpjoča krivica se jim godi! In slovenska državna obrtna šola, to je že višek krivice, ki se godi revčkom, zatiranim našim Nemcem! Pomislite samo: obrtna šola naj usposobi tudi domačine Slovence, da si na rodnih domačih tleh zaslužijo košček belega kruha, do katerega so imeli dostoj privilegij samo tuji nemški prihvandanci. To je vsekakor krivica, ki kriči do neba! Slovenec naj doma tlačani, drvvari ali k večjemu še kmetje, ali pa naj gre s trebuhom za kruhom, Nemec pa je poklican, da v Krajini gospoduje in je kruh beli! Da, tako je! Falot in zločinec tisti, ki meni, da bi končno tudi Slovenec smel dobiti na domačih tleh košček belega hleba! Pika.

+ Skrajna brezobzirnost poštne-ravnateljstva v Trstu. Lansko leto je izdalo pošto ravnateljstvo nov imenik telefonskih naročnikov v Primorju in na Kranjskem. Ta imenik je kar mrgolel posebno kar se tiče ljubljane, tiskovnih napak. Mi smo to konstatirali, dokazali z zgledi ter zahtevali, da poštna uprava vsaj v bodoče poskrbi, da bo ta ime-

nik pravilno tiskan. Te dni je pošto ravnateljstvo izdalo dodatek k imeniku za mesec januarij 1913. Prepričani smo bili, da se je poštna uprava ozirala na našo upravičeno kritiko, ter poskrbela za pravilen natisk, kar bi bilo pravzaprav samo ob sebi umljivo. Toda pri nas je že tako, da oblasti prav potem nalašč in trdovratno vztrajajo pri svojih kozlarijah, ako jih je kdo nanje opozoril in zahteval njih odpravo. Od teh vzglednih oblasti, ki so menda sploh samo avstrijska specialiteta, se seveda tudi pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu ne sme razločevati. Zato je izdalo tudi ta dodatek z istimi napakami, ki smo jih svoječasno bicalli. V seznamku za Ljubljano čitamo: Deželni mesto deželni, tegr mesto trg, Šiška mesto Šiška, Hitzi mesto Hitzl, Drlich mesto Ditrich, predsedništvo mesto predsedništvo, izdelovanje mesto izdelovanje, trag mesto trg, v steklenicah mesto v steklenicah, vinotoc mesto vinotoc, zganje mesto žganje itd. Takšne in enake škandalozne napake bi seveda izostale, ako bi pošto ravnateljstvo samo s prstom ganilo. Treba bi bilo dati imenik v tisk samo tiskarni, ki ima slovenskega jezika večše stavce. Ako pa morda v vsem Trstu ni tiskarne, ki bi imela slovenščine večše tipografe, kar je popolnoma izključeno, bi pa pošto ravnateljstvo vsaj poskrbelo za sposobnega slovenskega korektorja. Za ta posel sposobnih moči pa je v Trstu vendar v izobilju, saj ima ravnateljstvo na razpolago celo vrsto slovenskih uradnikov, ki bi potrebno korekturo brez velikega truda in posebnih težkoč pač kaj lahko opravili. Seveda pošto ravnateljstvo si pač misli, da je za Slovence vse dobro in da je od njih celo drzno, ako zahtevajo, da se njihovega jezika ne pači. Toda Slovenci smo sicer idealno pohlevne duše, semtertja pa nam vendar vzkipl kri, da se odločimo h kakemu energičnemu dejanju. Zato smo mnenja, da bomo končno tudi pri poštni upravi dosegli, ako ne zlepa, pa zgrda, da se nas ne bo več namenoma in nalašč briskiralo!

+ Kje je »državna« oblast? »Slovenec«, glasilo vseh »pravičnih« in »usmiljenih« ljudi že nekaj dni toči krvave solze in kliče na pomoč »državno« oblast, da stori konec nasilstvu, ki ga uganja nad stavkujočimi delavci vevška papirnica. — Resnično je, da je naravnost vnebovpjoč »škandal« za moderno državo, če trpi v svojem okrilju tako nasilstvo. Vendar če vpoštevamo dejstvo, da je vevška papirnica zasebno podjetje, ki lahko dela in razpolaga s svojim imetjem kakor se ji zdi in če slednjič vpoštevamo, da je bilo ono delo-žiranje le nekaka kazen za delavce, ki nočejo delati, če tudi je vzrok slabha plača — vendar ta vevški škandal ne odedta niti od daleč škandalu, ki ga počenja deželni odbor napram učiteljstvu, oni isti deželni odbor, kjer sede ljudje, katerih glasilo je ravno »Slovenec«. — In nasilstvo, katero uganja deželni odbor nad slovenskim učiteljstvom, je tem škandaloznejše, ker deželni odbor razdava tuj, njemu le zaupani denar na tak način, da bi morala vlada že davno, davno poseči vrtes. Kako se postopa z znanimi 25% dokladami. — Uverjeni smo, da je učiteljstvo na Kranjskem v primeri z vevškimi delavci plačano veliko slabše, a da bi sedaj razdelil pravični deželni odbor znane 25% doklade, brez razlike tako, kakor so namenjene, dobivajo te doklade notorične lenobe, ljudje, ki imajo vsega dovolj, a vestno, pridno in delavno učiteljstvo se pusti stradati. — Ne vemo, kako bi pričel postopati naš slavni deželni odbor in v njegovi zvezi se nahajajoči »Slovenec«, ko bi stopilo slovensko učiteljstvo z ozirom na to kruto postopanje, z ozirom na škandalozno plačo — v stavko. Prepričani smo, da bi dal deželni odbor napraviti v vseh onih vaseh, kjer deluje napredno učiteljstvo, vevšala, kjer bi obešali razni župniki in kaplani sestradano učiteljstvo. — Tudi mi kličemo: državna oblast, kje si?

+ Učiteljstvu v album. V nekem kraju na Dolenjskem je prišel nadučitelj na sled sepiariji, katero je zagrešil krajni šolski predsednik. Poza-bil je kar enostavno par stotakov vpisati med letne dohodke v korist svojega, a v škodo žepa šolske občine. Ker je šolski voditelj pri letnem računskem zaključku energično zahteval, da se ta »računska pomota« popravi, so pa storili ti brumni šolski očetje nekaj originalnega. Sklicali so sejo brez sitnega šolskega kontrolorja ter sklenili, prositi deželni šolski svet, da se učitelj radi surovega obnašanja pri sejah krajnega šolskega sveta — premešči! Sejni zapisnik je žegnani predsednik prinesel že k seji, treba je bilo samo podpisati. To je nebotična nadutost, nesramnost prve vrste. Če prizadeta šolska oblast v kratkem ne naredi reda, pridemo z natančnejšimi pojasnili. Zares prijetno biti kranjski učitelj!

+ Neverjetna vest se je te dni raznesla po Idriji, da namerava naučna uprava premestiti idrijsko državno realko v Ljubljano. Vest je umevno povzročila v Idriji veliko vznemirjenje med prebivalstvom. — Povsod se je govorilo le o tem in izpraševalo vseprek, koliko je na tej vesti resnice, ki če bi se uresničila, bi značila najhujši udarec za mesto Idrijo, ki jo more zadeti. Vest, ki po našem mnenju ne more biti resnična, je nastala najbrže iz tega, da se zahteva v Ljubljani slovenska realka in ker vlada ni pripravljena, ustanoviti novega slovenskega srednješolskega zavoda v Ljubljani, bi se enostavno idrijska realka premestila v Ljubljano. Kakor zveni ta vest neverjetno za Idrijo, je vendar treba biti idrijskemu prebivalstvu pazljivemu, da se mu ne odvzame zavoda, ki je zanj žrtvovalo ogromne vsote. Namera vlade vendar ne more biti, oropati idrijsko mesto dobrote srednješolskega zavoda, saj vendar Idrija žrtvuje državi toliko, kakor nobeno drugo mesto na Kranjskem. Tudi ne more Idrija sprejeti nikakega drugega nadomestila za realko, ker edina ta ustreza potrebam idrijskega mesta. Upamo pa tudi, da bodo slovenski zastopniki v parlamentu znali pridobiti Ljubljani slovensko realko, ne da bi bilo treba žrtvovati idrijsko.

+ Iz justične službe. Sodnik dr. Pavel Pavel Skaberne je premeščen iz Litije v Ljubljano, za Litijo pa je imenovan za sodnika dr. Fran Kotnik.

— Gospodinska šola v Mladiki. Letošnji prvi petmesečni gospodinski tečaj se konča s koncem februarja t. l. Drugi tečaj se pa prične takoj s prvim marcem t. l. V ta tečaj se sprejeme 12 gojenk, izjemoma tudi več. Gojenke stanujejo lahko v internatu, kjer so pod dobrim nadzorstvom in kjer imajo vso oskrbo, ali pa tudi stanujejo izven internata. Internistke plačujejo za vso oskrbo s šolnino za gospodinski in kuharski pouk ter za belo šivanje mesečno 100 kron. Eksternistke pa plačujejo za gospodinski in kuharski pouk, za belo šivanje in za opoldansko hrano mesečno 45 K. One gojenke pa, ki bi opoldanske hrane ne imele v internatu, plačujejo za ves teoretični in praktični pouk mesečno 20 K. — Poučuje se: Praktično kuhanje, prepreste in fine meščanske hrane; gospodinsko knjigovodstvo s kalkulacijami; hranslovje; gospodinjstvo; zdravoslovje; (ta predmet poučuje praktičen zdravnik); serviranje; belo šivanje; likanje. Priglasiti se je vodstvu »Mladike« v Ljubljani, Šubičeva ulica, št. 9, do 20. februarja t. l.

— Po ljubljanskih ulicah hodi že mesece človek, ki je vreden vsega usmiljenja. Zmešalo se mu je in zdaj tava od jutra do večera okrog brez cilja. Zadnji čas je že čisto v znamenju razpada, kar se vidi po njegovem obnašanju in zunanosti. Svoječasno je bilo že opozorilo v listih, naj bi tega nesrečnika spravili v kak internat, toda vse zastoni. Dasi je mož tak, da ljudje, ki ga srečavajo opoldne, ne morejo zaradi njega kosila zavživati, vendar ni nobenega mero-dajnega človeka, ki bi napravil temu konec. Kaj si mislijo tulci, ki prihajajo v naše mesto, pa vidijo na cesti reveža, opravljenega v raztrgano tanko obleko, da je ves premrt, iz ust in nosa se mu vleče ostudna slina in druge še gnusnejše tekočine, ki mu ostajajo po neobriti bradi, pri tem pa začne nesrečnež razgrajati ves divji zdaj nad tramvajem, zdaj nad ljudmi! Gospoda, ki imate povsod oblast, posežite še tu vmes! Spravite tega reveža z ljubljanskih ulic zaradi njega samega, zaradi ugleda našega mesta in zaradi sto in sto ljudi, ki ga srečavajo. Škandal bi bilo za Ljubljano, ako bi se trpelo še nadalje kaj takega.

— Predpustne šeme iz nemško-klerikalnega tabora pošiljajo te dni raznim ljubljanskim tiskom dopisnice s sledečimi besedilom: »Ein altes Gebet: Ach Gott! Ich bitte dich die Menschheit zu segnen, halte uns fern von allen Bösen und wir sollen mit dir in aller Ewigkeit sein. Amen. Dies musst du 9 Tage beten und 9 Bekanten senden. Wenn du dies befolgst, so erlebst du am 9. Tage eine grosse Freude, wenn du dies nicht befolgst, so stehst dir ein grosses Unglück zu.« — Take molitvice in groznje so res samo za predpust!

— Tolmačenje angleškega jezika pri ljubljanskih sodiščih. C. kr. višje deželno sodišče v Gradcu je zasebno učiteljico gđ. Olgo Nadeniczko v o v o v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10, nastavilo za stalno zaprišeženega tolmača angleškega jezika pri sodiščih v Ljubljani.

— Umrl je v Ljubljani bivši trgovec gosp. Josip Tribuč star., oče gosp. tvorničarja Tribuča na Glincah, P. v m.!

— Umrla je danes zjutraj v Ljubljani na Poljanski cesti posestnica in mesarica ga. Alojzija Zajc. P. v m.!

— Pomembna posest. Lepo arondirano posestvo g. Zege v Kandiji pri Novem mestu je kupil gosp. Josip

Windischer, posestnik, mesar in gostilničar v Kandiji, za 20.000 K. Da je ostalo to lepo posestvo v zanesljivih domačih slovenskih rokah, se imamo zahvaliti zavednosti gospoda Windischerja.

— Izplačila pokojnin potom poštne hranilnice je uvedla uprava Južne železnice, kar pomenja vsekakor napredek. Odpadejo namreč potrdila župnih uradov, da je upravičenec še živ, oziroma da je upravičenka še vdova. Dosedaj so se morala vpošiljati taka potrdila vsak mesec in jih je moral izdati župni urad; od sedaj naprej se bodo zahtevala taka potrdila le enkrat na leto in se jih bo lahko dobilo ali pri župnem uradu, ali pa pri županstvu. S tem je marsikomu zelo ustreženo, ker mu ne bo treba poslušati vsak mesec enkrat grobosti, ki so jih stresali ob takih prilikah župniki in kaplani.

— Pomiloščen morilec. Pri zadnjem lanskem porotnem zasedanju okrožne sodnje v Novem mestu je bil obsojen na večala Maks Erhardt, doma iz Zgornjega Štajerskega, ker je umoril in oropal dne 24. junija 1912 neko okoli 80 let staro ženo. Zdal ga je pa cesar pomiloštil in najvišji sodni kot kasacijski dvor ga je obsodil na 20 let ječe, poostrene vsako leto dne 24. junija s temnico in trdim ležiščem.

— Nesreča v novomeškem predoru belokranjske železnice. Kakor smo že poročali, so sicer prenehali z delom pri zgradbi belokranjske železnice čez zimo, v predoru pa nadaljujejo z delom vso zimo. Dne 23. januarja t. l. so zavrtali v predoru več strel, izmed katerih se eden ni užgal, ampak se je zatajil. (Belokranjci imajo namreč za nemško besedo »Versager« lep domači izraz; pravijo, da se je strel zatajil.) Jure Kokoli, čegar naloga je, nadzorovati razstreljevanje, je pozabil vzeti iz zavrtane luknje zatajen dinamit. Naboj. Ko je prišla na delo nočna partija delavcev in ni nič vedela, da se je zatajil čez dan kak strel, je vrtala na istem mestu v kamenje Zadelci so na zatajen naboj, ki se je vnel. Nastala eksplozija je zadno poškodovala dva delavca po obrazu, rokah in životu, tako da so ju morali prepeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

— Vojske so se šli. Svet dan je bil ravno pred enim mesecem. Vse je vrel k maši na Bučko. Nekaterniki so se vračali takoj po maši domov, drugi so čakali v gostilni na litanije, na katere so pa potem pri čaši vina pozabili. Iz cerkve sta se vračala ta dan popoldne Martin Rupar z Loizetom Robekom in Jožetom Tičarjem. Kramljarje prid jo do nekega gozda in zavijejo, nič hudega sluteč, vanj. Nenadoma pa pridrvi nadnje kakih dvanaest fantov kakor Indijancev trop. Imeli so v rokah revolverje in so streljali na prej omenjene tri možake. Vrvanje je postalo splošno: nekaj od te in one stranke jih je zbežalo, drugi so streljali in se gnetli, da je bilo strah. Med bežecimi je bil tudi Jože Gros, ki ga je zadel iz daljave kakih 30 korakov krogla iz revolverja, pa mu ni storila žalega, ker je obtičala pod podveko. Glavni krivci te na sveti dan vršivše se svete vojske v mirnem času so bili Martin Tičar, Matevž in Ive Pungaršič iz Bučke. Preiskava se bo sicer vršila, toda ne pred vojaškim sodiščem.

— Ogenj v cirkuskem vozu. V Podturnu pri Toplicah na Dolenjskem je delal neki imetnik cirkusa konkurenco topliškim cirkusarjem župniku in kaplanu. Dne 16. januarja se je hotel preseliti v Toplice ta imetnik cirkusa in kinematografa po imenu Henrik Hofer. Pospravil je v svoj veliki voz vse, kar je imel, in naprosil posestnika Avguščina iz Podturna, da bi zapeljal cirkuski voz čez klanc iz Podturna v Toplice. Med vožnjo so ostali v vozu Hoferjeva žena po imenu Olga s sedmimi otroci. V vozu pa je bila med vožnjo čisto po nepotrebnem tudi peč zakurjena. — Proti vrhu klanca sta se začela plati konja, zdiralta sta po cesti, zavila v jarek in preobrnila voz. En mali otrok je prišel pod zakurjeno peč, ki se je prevrnila, ko se je vlegel voz po dolgem v cestni jarek. Iz peči je padlo živo ogelje na obleko, ki je začela tleti in goreti. Če bi ne bil naglo priškolil na pomoč Henrik Hofer, ki je šel peš zadal za vozom, bi se bili otroci opekli in podušili. — Pravijo, da je prišla cenit poškodovani voz sodna komisija iz Novega mesta in da je moral brojiti voznik Hoferju lepe novce.

— Kinematograf »Ideal«. »Mladost in norost«, krasna veseliga s slovečo umetnico Asto Nielsen, predvalja se samo še danes in jutri pri večernih predstavah in je kakor je bilo že v naprej pričakovati, pri večernih predstavah kar najbolje zadovoljila gledalce. Učinek te krasne veseligre pri napeto pozornosti vzbujajočem dejanju, krasni komiki in lepi sceneriji ne more izostati med gledalci in vsakdo, ki si ogleda te krasne humoristike polno igro, bo zadovoljen zapustil kinematograf v svesti

si, da se je izborno zabaval. — Tudi ostale slike sporeda so prvovrstne.

— Zgodnji cvet. Neki obrtnik v Krakovskem predmestju ima 9letnega sinčka, ki krađe, kakor sraka in mu na noben način ne morejo izbiti te razvade. Že lansko leto je ukradel v stanovanju nekega uradnika na južnem kolodvoru žepno uro. Pozneje je odnesel v hiši, kjer stanuje, iz kleti mnogo perila. Najbolj je pa pokazal svojo spretnost s tem, da je kradel pri nekem starinarju stole ter jih prodajal najbližjemu starinarjevemu sosedu. Ko ga je pred kratkem očel poslal na kolodvor, je ukradel zabojček lovskih patron, po številu 1000, izmed katerih je 8 izpraznil, največ jih je pa vrgel na Emonski cesti v kanal, 80 jih je pa zakopal na Mirji v sneg, katere je policija še dobila nazaj. Dečko si upa že sedaj včasih po cele noči izostajati zunaj in se potepati bogsigavedi kje. Je pač še mnogo pričakovati od njega.

— Nagla smrt. Včeraj je prišel v Ljubljano posestnik Anton Zupan iz Zapog pri Bledu. Mož je imel opraviti pri sodišču. V gostilni pri Figovcu mu je nenadoma prišlo slabo in se je od tam odpeljal z izvoščekom v deželno bolnico, kjer je kmalu potem umrl.

— Znova tatvina v izloženem oknu. Snoči je trgovec gosp. Jožet Petkosič na Starem trgu št. 4 opazil, da v veži iz nahajajočega zaklenjenega izloženega okna manjka 6 parov volnenih moških nogavic, vrednih 15 K. Tat je spodaj vpognil pri izlozbi okvir in nogavice z neko rečjo skozi odprtino izvelkel ven.

— Samomor vojaka. Včeraj se je v domobranski vojašnici s službeno puško ustrelil prostak Tau in bil takoj mrtev. Nesrečnež se je v sobo zaklenil in vrata zabarikadiral s sobno opravo, potem pa izvršil samomor. Prepeljali so ga v garnizijsko mrtvašnico. Vzrok samomora je neznan. Kakor čujemo, je Tau isti vojak, ki je lansko leto v Šiški z bodalom zabol nekega civilista.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je pripelalo na južni kolodvor iz Amerike 25 Bolgarov. V Ameriko se je pa peljalo 43 Slovencev in 12 Hrvatov.

— Izgubila je delavka v tobačni tovarni Pavlina Štirnova rjavo, usnjato ročno torbico, v kateri je imela čez 6 K denarja in dva ključa. — Nek gospod je izgubil dolgo, zlato verižico, ki je imela za obesek angelsko glavo z napisom: »Gott schütze Dich«. — Kuharica Marija Pišlan je našla denarnico z malo vsoto denarja.

Narodna obramba.

— V trnovski župni cerkvi v Ljubljani sta bili dne 27. januarja dve poroki, in sicer gosp. knjigovodje Rudolfa Bunca z gđc. Marijo Bizjakovo, in g. avtovodje Fr. Cerarja z gđc. Heleno Bizjakovo. Od vsake dvojice je dobila družba dar 15 K. Iz takih porok si more obetati naš narod plemenitih otrok, ki bodo posnemali roditelje svoje in po njihovem srcu in umu pospeševali blagor svojega naroda.

— V veseli družbi pri Lavričevih v Novi vasi se je nabralo za Ciril-Metodovo družbo 26 K 77 vin.

— Ciril - Metodova podružnica v Kobaridu je poslala 5 K iz poravnave g. U. ca. g. M.

— Ciril - Metodova podružnica v Mirnu pri Gorici je priredila dne 18. januarja »cvetlični večer«, kateri je donesel Ciril - Metodovi družbi lep gmoten dobiček 137 K 09 vin. Od te vsote je prebitka 110 K, 27 K 09 vin. pa so nabrali gđ. Joško Beltram, Doro Faganelli iz Mirna in Filip Pahor iz Vrtojbe. Hvala nabiralcem in darovalcem!

— Podružnica sv. Cirila in Metoda v Litiji je poslala glavni družbi v Ljubljani 21 K 30 vin., kateri znesek so zložile v Litiji prijateljice in znanke rajne gospe Marije Jeretin v Gradcu pri Litiji, mesto venca na nje krsto.

— Družba sv. Cirila in Metoda je prejela za stanjol in svinčene zamaške 23 K 84 vin. Lepa vsota to. Prosimo, da se nabira to blago po celi domovini. Saj je vendar škoda, proč metati to, za kar se dobi denar, s katerim družba prekoznostno razpolaga za blagobit našega naroda.

— Vzorne Ciril - Metodove podružnice. Zadnjič smo pohvalili Ciril-Metodove podružnice, ki so lansko leto s prispevki napredovale. Izmed pohvaljenih sta naknadno še poslali za leto 1912 podružnica v Cerknici 106 K, moška podružnica za Ilirsko Bistrico - Trnovo 114 K 12 vin., tako da je napredovala za 291 K 12 vin., ter zavzema 9. mesto med vzornimi podružnicami, a podružnica v Cerknici je še doposlala 106 K, da je napredovala za 232 K, ter ima 10. mesto med najuspešnejšimi podružnicami. Naj bi se za tekoče leto pričelo takoj v začetku leta plemenito tekmovanje za prvenstvo!

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v četrtak za par-abonerte Offenbachova burleskna opereta »Orpheus v podzemlju«. Obilni poset in burni smeh občinstva pričaja, kako se ta veselil umotvor ni še prav nič postal in da čara slušalce in gledalce z isto neodoljivo silo, kakor ob času svojega nastanka. V soboto, 1. februarja francoska veseloigra »Mala čokoladarica« v režiji g. Fišerja, za par-abonerte. V nedeljo popoldne (izven abonmaja, za lože par) Weisova opera »Naskok na mlin«, zvečer »Mala čokoladarica« za nepar.

Telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 29. januarja. V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala debata o epidemijem zakon. Stališče vlade glede tega zakon-skega načrta je utemeljeval minister notranjih del, baron Heindl. V debato je posegel poslanec Subert. Med njegovim govorom je prišlo do hrupnega prizora. Ko je namreč vstopil v zbornico ministrski predsednik grof Stürgkh, so ga maloruski poslanci pozdravili s huronskim kričanjem in silnim žvižganjem. Žvižganje so spremljali s činelami. Hrup je trajal par minut. Po govorih poslancev Suberta in Stankera je bila debata zaključena. Za glavnega govornika je bil izvoljen socialni demokrat dr. Schacherl.

Po seji se je sestal seniorski konvent, ki je sklenil, naj se jutri vrši še ena plenarna seja, potem pa se naj plenarne seje ustavijo do 10. februarja. V tem času naj zboruje finančni odsek in konča svoje delo. Iz narodno-gospodarskega odseka.

Dunaj, 29. januarja. V današnji seji narodno-gospodarskega odseka je bil resumiran sklep, naj se odloži razprava o centralni zadružni blagajni za 4 tedne. Ta predlog je stavil poslanec dr. Licht. Proti reasumiranju je v imenu Čehov protestiral poslanec Choc. Lichtov predlog je bil sprejet z 19 glasovi. Češki poslanci izjavljajo, da bodo v prihodnji seji predlagali reasumiranje Lichtovega predloga.

Dunajski mestni svet.

Dunaj, 29. januarja. Kakor se izve iz krogov dunajskih občinskih svetovalec, bo v kratkem krščansko-socialni klub predlagal, da naj se število mestnih svetnikov pomnoži za 12. Do sedaj obstoja mestni svet iz župana in 27 mestnih svetnikov, ki so vsi pristaši krščansko-socialne stranke. Opozicija v občinskem svetu se je opetovano pritoževala, da nima kontrole v mestnem svetu in je opetovano zahtevala, da dobe člani opozicije primerno zastopstvo v mestnem svetu. To naj se zgodi sedaj na ta način, da dobe od novih 12 mandatov liberalci 3, socialni demokrati 3, divjaki 3 in krščanski socialci tudi 3. Krščanski socialci bodo imeli tedaj tudi še nadalje veliko večino v mestnem svetu.

Razpor med češkim cesarskim namestnikom in justičnim ministrom.

Praga, 29. januarja. »Češke Slovo« poroča, da je elaborat o jezikovnem vprašanju izdelan, da pa za Čehe ni sprejemljiv. Vršil se je ministrski svet, ki se je bavil z jezikovnim vprašanjem. V tem ministrskem svetu je prišlo med justičnim ministrom dr. Hochenburgerjem in namesnikom, knezom Thunom, do ostre kontroverze. V parlamentarnih krogih zatrjujejo, da je rešitev mogoča le, če odstopi ali knez Thun ali dr. Hochenburger, eventualno bi moral tudi ministrski predsednik izvajati konsekvence.

Dunajska eksportna akademija.

Dunaj, 29. januarja. Trgovinski minister dr. Schuster je izjavil odposlanstvu, ki je prišlo intervenirat v zadevi dunajske eksportne akademije in stavkajočih dilakov, da obsoja stavko, da pa bo kljub temu delal na to, da stavka dijakom ne bo škodovala. Zlasti se štipendije ne bodo odtegnile. Kar se tiče preustrojitve eksportne akademije v visoko šolo, taki preustrojitvi ne nasprotuje. Morda bo mogoče izraziti v razporedbi ur, da stoji akademija v vrsti visokih šol. Vsekakor pa mora ostati akademija še nadalje podrejena trgovinskemu ministertvu. V kratkem se zgradi tudi posebno poslopje.

Beda češkega učiteljstva.

Praga, 29. januarja. Poročali smo že, da je sklenil okrajni zastop v Ustih dati učiteljem podpore. Tudi Karlovi vari so sklenili enako podporo.

Dobave za armado v Galiciji.

Lvov, 29. januarja. Poljski listi poročajo z Dunaja, da je imel vojni minister Krobatin daljšo konferenco s poljedelskim ministrom Długoszem, ter da je obljubil, da se bo vojna uprava ozirala na gališko deželno

produkcijo. V Galiciji so že naročili vojaške barake in tudi glede dobave moke se bo vojna uprava ozirala na želje galiških mlinarjev.

Hišne preiskave v Inomostu.

Inomost, 29. januarja. Policija je izvedla hišno preiskavo v prostorih hrvaškega akademskega društva »Velebit« in srbskega akad. društva »Zmaj«. Zapičena je vse spise in društvene knjige, zlasti one, ki so pisane v cirilici. Predsednik »Velebita« je bil aretiran. V prostorih »Velebitovih« so našli tudi star zarjavel revolver in so ga tudi zaplenili. Govori se, da je policija nastopila proti imenovanimu društvu zaradi tega, ker se je neki neznanec, ki se je izdajal za Srba, izrazil napram neki natakari, da bo ustrelil cesarja in sebe.

Ogrska volilna reforma.

Budimpešta, 29. januarja. Vodstvo ogrske socialnodemokratske stranke izjavlja nasproti vestem, da so se socialni demokrati pogajali z grofom Tiszom zaradi volilne reforme, da se od socialnodemokratske strani ni nobeden pogajal z narodno delavno stranko. Delavna stranka prihaja vedno s ponudbami, ki jih pa ta zavrača z motivacijo, da stoje socialni demokrati na stališču opozicije in da se z delavno stranko ne pogajajo.

Odtegnen poštni debit.

Budimpešta, 29. januarja. Vlada je odtegnila listu »Indépendance belge« zaradi ogrski sovražnega stališča poštni debit za dežele ogrske krone.

Gospodarski razvoj Rusije.

Dunaj, 29. januarja. V družbi avstrijskih nacionalnih ekonomov je govoril ruski finančni svetnik dr. Markov o ekonomičnem in finančnem razvoju Rusije. Izvajal je, da je Rusija nesrečno rusko-japonsko vojno in rusko revolucijo prebolela komaj v sedmih letih. Od tedaj je opaziti v državi in v narodnem gospodarstvu krepek razvoj. Rusija se zato zavzema za ohranitev častnega mira, da se ne moti ugodne konstelacije za razvoj države.

Nemški državni zbor.

Berolin, 29. januarja. V včerajšnji seji nemškega državnega zbora je prišlo do debate o vojaških pripravah. Posl. Bassermann je vprašal zaradi razdelitve Male Azije v interesne sfere med Angleško, Francosko in Rusijo. Odgovoril mu je tajni svetnik Lehmann, da vlada o tem ne ve ničesar. Na vprašanje glede vojaških zahtev je odgovoril major Hoffmann, da je treba ojačiti nemško armado, da pa o obsežnosti teh priprav ne more govoriti.

Berolin, 29. januarja. V današnji seji nemškega državnega zbora pridejo na vrsto interpelacije Poljakov glede razlastitev.

Poljaki v Nemčiji.

Berolin, 29. januarja. Poljaki so vložili v državnem zboru sledečo interpelacijo: Pruska vlada je začela z razlaševanjem poljskega posestva za svrhe naseljevalne komisije. Kaj hoče državni kancelar storiti, da prepreči to z duhom državne ustave neskladno in politično in socialno prebivalstvo naglobole žalečo postopanje. To interpelacijo podpira petindevetdeset članov centra. Korak Poljakov je naperjen proti državnemu kancelarju. Večina je tu, ker hoče glasovati za ta predlog poleg 13 Poljakov še 90 poslancev centra in 100 socialnih demokratov.

Boj za žensko volilno pravico na Angleškem.

London, 29. januarja. V včerajšnji seji poslanske zbornice je izjavil ministrski predsednik Asquith, da pusti vlada načrt volilne reforme past. Ker je nemogoče debatirati o vprašanju predlogov, ki imajo namen izpremeniti volilno pravico, je vlada mnenja, da je najbolje če se debata sploh ne vrši.

London, 29. januarja. Več organizacij za žensko volilno pravico je sklenilo obnoviti svojo propagando.

Berolin, 29. januarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Londona, da so zagovornice ženske volilne pravice strahovito ogorčene zaradi potlačanja volilne predloge. Od nedvčerašnjem se je zopet pričel njih boj. V vestihlu poslanske zbornice je znesla nečakinja Pankhurstove žene nad neko staro sliko svoje jezo, ter vrgla v robec zavrt kamen v sliko. Aretirali so jo takoj nato. Sama gospa Pankhurst je izdala narolo: Uničite, kar morete, napravite kar največ škodo, samo ljudem prizanesite! Druge sufragetke svetujejo, da naj rabijo botevnice galico in bombe. Tudi eno tako žensko so aretirali.

London, 29. januarja. Sufragetke so včeraj začele s svojim proslomom. Razbile so nebroj šip na vladnih in privatnih poslopih. Prišlo je do resnih spopadov. Pet sufragek je bilo ranjenih, nekdese so jih aretirali.

V Tripolitani.

Neapol, 29. januarja. Včeraj zjutraj je odpeljala italijanska vojna ladja »Regina Margherita« v neznan smrti. Na ladji se nahaja tudi admiral

Amero d' Aste. Tekom včerajšnjega dneva sta dospeli v Neapol tudi italijanski vojni ladji »Regina Elena« in »Re Vittorio Emanuele«, ki odplovejo za »Regino Margherito«. Govori se, da so vojne ladje namenjene v Orijent, drugi pa pravijo, da odplovejo proti Cirenajki, kjer se pripravljajo važni dogodki. Zdi se, da je zadnja verzija prava, ker čaka v pristanišču tudi parnik »Herkules« z raznim vojnim materijalom.

Kitajski in japonski časniki.

Kirin, 29. januarja. Kongres kitajskih časnika, ki se je vršil tu, je sklenil izdelati program za zblizanje kitajske in japonske politike.

Mongolsko odposlanstvo v Petrogradu.

Petrograd, 29. januarja. Vojni minister je sprejel izredno mongolsko odposlanstvo. Vodja tega odposlanstva je zaprosil vojnega ministra, da naj prepusti Rusija Mongolcem orožje in jim pošlje tudi večje število inštruktorjev. Vojni minister je baje izjavil, da bo ruska vlada to storila.

Mongolsko.

Mukden, 29. januarja. Mongolska vlada je kreirala mesto rezidenta v Mukdenu, ki bo imel važne politične funkcije in se bo mogel tudi samostojno pogajati z drugimi državami.

Škofje proti sežiganju mrličev.

Monakovo, 29. januarja. Bavarski škofje so izdali skupen pastirski list, v katerem ostro nastopajo proti sežiganju mrličev ter groze vsem tistim, ki bi omogočili sežiganje mrličev, odnosno ki bi se dali po smrti sežgati, z najhujšimi peklenjskimi kaznimi.

MED VOJNO IN MIROM.

Situacija.

Belgrad, 29. januarja. Ruski poslanik Hartvig in francoski poslanik Decoux sta imela včeraj daljšo konferenco ter sta sklenila v soglasju s svojimi instrukcijami storiti pri srbski vladi korake, da Balkanska zveza pred končano akcijo velesil ne stori nobenih korakov, ki bi onemogočili mir.

Odgovor Turčije na noto velesil.

Carigrad, 29. januarja. Včeraj je sestavljen turški ministrski svet odgovor Turčije na demaršo velesil ter ta odgovor predstavil tudi na francosko. Danes se bo ministrski svet še enkrat končno posvetoval o odgovoru. Odgovor se izroči najbrže jutri. Zatrjuje se, da bo odgovor sestavljen v prijateljskem tonu, da pa porta Odrina na noben način ne bo izročila ter si pridržala tudi vse pravice glede Egejskih otokov.

Nota balkanskih delegatov Turčiji.

Paris, 29. januarja. »Matin« poroča, da bodo balkanski delegatje izročili danes Rešid paši skupno noto. V tej noti bodo pribili, da so pogajanja razbita, ker vkljub tritedenskem prekinjenju turška vlada ni odnehala in z ozirom na zadnje dogodke v Carigradu ni upati, da bi odnehala.

Mirovni delegati odpotujejo.

London, 29. januarja. Danes je odpotoval bolgarski finančni minister, ki je obenem tudi juristični posvetovalce balkanskih delegatov. Grški ministrski predsednik Venizelos odpotuje še ta teden, dr. Danev zapusti London v soboto.

Konferenca veleposlanikov.

London, 29. januarja. Veleposlaniki bodo imeli danes popoldne sejo. V tej seji bodo razpravljali o tekstu note balkanskih držav turški vladi.

Komunike turške vlade.

Carigrad, 29. januarja. Turška vlada priobčuje komunikacije, v katerem pozivlja liste, da naj ne pišejo o notranjem in zunanjem položaju Turčije v strankarskem zmislu.

Senzacionalna vest iz Berolina. — Rusija se pripravlja na vojno.

Dunaj, 29. januarja. »Reichspost« je dobila iz uradnega berlinskega vira vest, da je car Nikolaj izdal nov ukaz, s katerim se kličejo pod orožje rezervni letniki 1910, 1911 in 1912 in sicer letnika 1910 in 1911, deloma letnik 1912 pa cel. V berlinskih vladnih in diplomatskih krogih so določili, da pomenja ta carski ukaz popoln preokret v ruski mednarodni politiki in da namerava Rusija v nasprotju z dosedanjim svojo mirovno politiko aktivno poseči v mednarodni položaj. V Berolinu presojajo položaj za zelo resen.

Ruski poslanec P. Miljukov o položaju.

Dunaj, 29. januarja. Poslanec ruske gosudarstvene dume P. Miljukov je danes dopoldne posetil parlament ter konferiral z raznimi slovanskimi politikami. Z Dunaja se vrne preko Prage v Petrograd. Miljukov je na vprašanje, kako sodi o položaju, izjavil, da smatra izbruh vojne na Balkanu kot nelzöglichen, vendar pa se glavne operacije ne bodo vršile pred Cataldžo, marveč pred Odrinom.

Dogodki v Carigradu.

Carigrad, 29. januarja. Včeraj je bil podal veliki vezir Mahmud

Šefket paša raznim tujim diplomatom, se označujejo kot precej zadovoljive ter se zatrjuje, da se bo sedanji turški kabinet potrdil nadaljevali pogajanja. Glede vprašanja Odrina so se pač pojavile težkoče, vendar je baje vlada pripravljena tudi v tem vprašanju za kompromis. Tako je tudi presojati članek »Sabaha«, oficijoznega glasila velikega vezirja, ki presoja situacijo zelo zmerno in naglašja, da se zunanje-politični položaj Turčije z izpremembo vlade ni izpremenil in da je novi kabinet samo v tem oziru v drugem položaju ker sta mu odprti obe možnosti, vojna in mir.

Med tem se trudi vlada, da se zavaruje proti vsakemu presenetju in zlasti proti protirevoluciji. Tekom zadnjih 48 ur je bilo baje 150 oseb aretiranih in mnogo sumljivih oseb je dala vlada pod nadzorstvo. Da kompromitira ligo populonmo, se bo staval v parlamentu predlog, da se kabinet Kiamil paše stavi pod obožbo. Vest, da hočejo postaviti Kiamil pašo pred vojno sodišče, se ne potrjuje.

Tudi vojaško se Turčija pripravlja. Vse razpoložljive čete so poslali iz Carigrada pred Cataldžo in Galipoli, črnovojniki pa so prevzeli stražo v Carigradu.

Carigrad, 29. januarja. »Jugoslovanska korespondenca« poroča, da kroži po Carigradu v krogih sovražnikov komiteja vest, da nadzoruje mladoturška vlada sultana v njegovi palači kot jetnika in da je dobil Enver beg mesto poveljnika v palači, da zabrani vsako vplivanje na sultana od komiteju sovražne strani. Sploh je odstranila nova vlada iz palače vse osebe, ki so se ji zdele sumljive. Aretirani so dali drugega sultanovega komornika Rešid bega in več uradnikov in gardnih častnikov. Govori se tudi, da je dal sestaviti notranji minister Hadži Adil listo nadaljnjih sumljivih oseb. Nova vlada je zasedla vsa važna mesta s svojimi ljudmi in strogo nadzoruje nasprotne voditelje, da ne pobegnejo v inozemstvo.

Carigrad, 29. januarja. Vlada je odredila obširne varnostne odredbe, da bi tuje legacije v Carigradu ne imele povoda klicati tujih vojnih ladij pred Carigrad, ker bi to povzročilo silno slab vtisk.

Paris, 29. januarja. Francoski poslanik v Carigradu Bompard poroča, da zavzema protirevolucionarno gibanje v turški armadi pri Cataldži vedno večje dimenzije. Med obema strankama je prišlo že do krvavih konfliktov. Ranjenih je bilo nad 50 vojakov in častnikov. Turška vlada sicer dementira te vesti, vendar pa diplomatski krogi tem dementitjem ne verjamejo.

Tudi vest, da namerava Abuk-paša maščevati smrt svojega prijatelja Nazim-paše se smatra za verjetno. Mladoturški komite je sklenil neusmiljeno postopati proti vsakemu, ki bi kršil disciplino v armadi.

Razporeženje v Carigradu.

Carigrad, 29. januarja. Tu se govori, da je Mahmud Šefket paši upadel pogum, ker ni hotel nihče prevzeti zunanjega ministrstva, tako, da je moral končno prevzeti Said Halim paša ta portfeuille. Mladoturški komite ima zopet vso moč v rokah. Veliki vezir ni ničesar drugega, kakor brezvpliven eksponent komiteja. Turški vladi prihajajo neprestano iz Male Azije brzojavke, ki pozivljajo vlado, da naj se ne vda. Če prepusti turška vlada Odrin Bolgarom, bo izbruhnila v Mali Aziji revolucija. Pod takimi okoliščinami so v Carigradu splošno mnenja, da bo odgovor Turčije na noto velesil najmanj v vprašanju Odrina odklanjač.

Pri Cataldži.

Pariz, 29. januarja. Tu se zdi vest, da hoče Abuk paša na čelu četrtega armadnega zbora vdreti v Carigrad, da maščuje smrt Nazim paše, zelo verjetna. Kakor poroča list »Terdzuman«, je zapustil stotnik Hakki Ali, pristaš prejšnje vlade, turško vojsko pri Cataldži in je stopil na stran Bolgarov.

Cataldža in Dardanele.

London, 29. januarja. Listi poročajo iz Carigrada, da so Bolgari opustili načrt prodreti turško črto pri Cataldži in da nameravajo skupno z Grki napasti Dardanele.

Načrti mladoturškega komiteja.

Carigrad, 29. januarja. Mladoturški komite je sklenil, naj se odgovor vlade na demaršo velesil glasi sicer negativno, vendar pa naj ima vlada pripravljeno predlog glede avtonomije Odrina, ako pa bi balkanske države odklonile skleniti mir na podlagi turških propozicij, naj vlada nemudoma odpove premirje, pokliče pod orožje vse od 30 do 45 let stare moške in najame notranje posojilo na ta način, da predpiše vsaki osebi 22 do 220 kron vojnega davka.

Carigrad, 29. januarja. Mladoturški komite je sklenil ustanoviti poseben odbor za narodno obrambo.

Nova akcija turškega vojnega brodovja.

Carigrad, 29. januarja. Mladoturški krogi zatrjujejo, da je pričakovati v najkrajšem času važne akcije turškega vojnega brodovja. V vojaških krogih so prepričani, da se bo vojna nadaljevala.

Goltz-paša v Carigradu.

Petrograd, 29. januarja. »Novoje Vremja« poroča, da je dospel Goltz-paša preko Romunske v Carigrad in da se je udeležil vojnih posvetovanj ter sodeloval tudi pri načrtu, kako utrditi in braniti Dardanele.

Upor v Turčiji.

Lipsko, 29. januarja. »Leipziger Neuete Nachrichten« priobčujejo brezlično brzojavko neke ladje v Bosporu, ki pravi, da je opaziti v turških častniških krogih vkljub zunanjemu miru veliko nevoljo in napetost proti novi vladi. Včeraj so se uprli na neki ladji pred Carigradom vojaški učenci proti svojim častnikom.

Tripelententa za mir.

Paris, 29. januarja. »Temps« poroča, da so zastopniki tripelentente intervenirali pri velikem vezirju, da naj Turčija nemudoma sklene mir.

Dva bivša turška ministra aretirana.

Carigrad, 29. januarja. Dva ministra bivšega Kiamilovega kabineta sta hotela na krovu avstrijskega parnika pobegniti. Predno sta stopila na ladjo, jih je policija aretirala in zaprla.

Skader.

Cetinje, 29. januarja. Predvčerajšnjem so napadli Turki iz Skadra črnogorske pozicije. Razvil se je hud boj, v katerem so podlegli Turki. Morali so se umakniti ter so morali pustiti Črnogorcem dve važni poziciji. Na črnogorski strani sta bila samo dva vojaka lahko ranjena.

Romunsko vojno posojilo.

Berolin, 29. januarja. Včeraj se je podpisala pogodba, glasom katere dobi romunska vlada od nemških bank vojno posojilo v znesku 150 milijonov frankov.

Armenci.

London, 29. januarja. »Daily Mail« poroča iz Odesa, da se je pojavilo v turških mestih ob Črnem morju zelo nevarno gibanje. Armenci zahtevajo pomoč od Rusije. Nelzogično je, da zasede Rusija armenske pokrajine. Iz Tiflisa poročajo, da je ob meji zbrana ruska armada 70.000 mož.

Srbski častniki.

Belgrad, 29. januarja. Kralj je podpisal ukaz, glasom katerega avanzira več častnikov, ki so se izkazali pred sovražnikom. Prestolonaslednik Aleksander je bil imenovan za polkovnika, princ Pavel pa za gardnega častnika v rezervi.

Tuje vojne ladje v turških vodah.

Gibraltar, 29. januarja. Angleška oklopna križarka »Agyll«, ki bi morala priti v popravo, je dobila povečje, da takoj odplove proti vzhodu.

Bolgarsko-romunski spor.

Bukarešta, 29. januarja. Bolgarski poslanik je izjavil, da so pogajanja med dr. Danevom in Misujem dospela že tako daleč, da se bo dosegel v petih ali šestih dneh rezultat, ki bo zadovoljil Bolgarsko in Romunsko. Za svojo osebo je prepričan, da ne bo prišlo do vojne.

Bukarešta, 29. januarja. Danes dospe v Bukarešto protokol o pogajanjih med dr. Danevom in Misujem. To bo prva avtentična bolgarska nota v vprašanju romunsko-bolgarskega spora.

Nova turška vlada.

Carigrad, 29. januarja. Bivši notranji minister in finančni minister sta sedaj zopet prosta. Vlada ju je izpustila iz zaporu.

Dva orla.

Bukarešta, 29. januarja. Ministrski predsednik Majorescu, ki je dobil od cesarja Viljema Rdeči orlov red, je dobil od carja Beli orlov red.

Abdul Hamid.

Carigrad, 29. januarja. »Press-bureau« dementira vest, da hoče nova vlada bivšega sultana Abdul Hamida preseliti v Konijo.

Takozvane grozovitosti balkanskih držav.

London, 29. januarja. Sir Edvard Grey je odgovoril včeraj v parlamentu na interpelacijo, ali so poročila o grozovitostih balkanskih zavznikov resnična, da je dobil uradno obvestilo bolgarske vlade, da bolgarsko vojaštvo ni vršilo nikakoršnih grozovitosti, in če so se grozodejstva res vršila, so jih storile irregularne čete, za katere pa vlada ne more biti odgovorna.

Jutri v četrtak, dne 30. 1. m. jubilejni občni zbor »Ljubljanskega šokola« v restavraciji »Narodna doma«.

Društvena naznanila.

Na »Velikem pustnem korzu«, »Slavčevi« maskaradi, čini taki prireditvi v večjem obsegu, bode letos posebno živahno, ker je kratak predpust in jako ugoden dan. Na plesnem redu so poleg primerne števila figuriranih plesov skoro sami valčki, kar bode ljubitelje valčka — in to so skoro vsi plesalci in plesalke gotovo razveselilo. Da se živahnost na pustnem korzu še poveča, da se izpolnijo tudi odmori med posameznimi točkami plesnega reda, pri katerem svira slavna »Slov. Filharmonija«, bode zato skrbela še posebna pustna kmečka godba. Cenjene plesalke opozarjamo na veliko ugodnost, splošno žensko volilno pravico. O nadaljnjih podrobnostih poročamo še.

Vabila za veliki pusni korzo so razposlana, ako bi ga kdo po neželju pomotoma ne dobil, blagovoli naj ga pri odboru »Slavca«, ali pri predprodajah vstopnic zahtevati. Sicer pa je vsakdo dobrodošel, le maske morajo se pri nakupu vstopnic izkazati z vabilom, na katerega dobe vstopnice. Za nemaskirane bode promenada obleka ali narodna noša.

Ustanovni občni zbor krajevne skupine skontistov, nastavljenec bank, kreditnih zavodov, zavarovalnic, hranilnic, posojilnic, trgovskih in obrtnih zbornic ter veletrgovin Kranjske se vrši v nedeljo 2. svečana 1913 ob polu 2. uri popoldne v restavraciji »Novi svet« (pri Goršetu) Marije Terezije cesta. Prešernova soba. Vsi tovariši se najvljudneje vabijo na to važno zborovanje.

Politično društvo »Vodnik« v Spodnji Šiški. Na občnem zboru, ki se je vršil v soboto, dne 25. januarja v salonu pri »Raci«, je bil izvoljen sledeči odbor: g. Seidl, predsednik; g. Cimerman, podpredsednik; g. Adlešič, tajnik; g. Ogrizek, blagajnik; ostali odbor pa: gg. Kelec, Kraš, Noč, Pirkovič, Rozman. Dne 8. februarja priredi politično društvo »Vodnik« velik javen ljudski shod, pri katerem nastopi več gg. govornikov, da pojasnijo šiškarjem obstoječe kritične razmere.

Političnega društva Vodnik v Spodnji Šiški občni zbor vršil se je v soboto zvečer ob 8. uri precej obili udeležbi. Zbor je vodil njega predsednik g. Seidl. Iz tajnikovega poročila posneli smo, da je Vodnik v preteklem letu na političnem polju vsestransko deloval tako za občno, tako kakor tudi za okolico. Pri na sledenjih volitvah bili so izvoljeni v odbor predsednikom g. Jože Seidl, podpredsednikom g. Milan Cimerman, v ostali odbor pa gg. Albin Adlešič, Pirkovič, Fr. Kralj, Ivan Noč, Ivan Kelec in Ivan Ogrizek, kot namestnika gg. Jože Mohar in Albert Kolman. Točka slučajnosti je bila zelo živahna; vnela se je debata o nadaljnjem delovanju. Zbor je tudi sklenil prirediti v prihodnjih dneh javni ljudski shod na katerem dobe volilci so, šiške pojasnili o vodovodu in o drugih važnih občini se tikajočih zadevah.

Sokol na Bledu ima svoj redni občni zbor v nedeljo 2. svečana ob 6. zvečer v gostilni br. Šekovaniča v Gradu.

Ali pridejo delegacije mirovne konference v Postojno? Glavarstvo, županstvo, jamsko tajništvo ne vedo ali nočejo vedeti o tem ničesar. Vendar pa ve pristojna oblast, kot smo že poročali. Resnica je tudi, da si ogledajo privlačno silo Krasa. Ne lažemo! Kajti privlačna sila Krasa v tem zimskem času je edinole Sokolova maskarada v Postojni in odboru za to prireditve — kot pristojni oblasti seveda — se je prijavila turška delegacija iz Londona. Kdor hoče videti ali kdor želi biti prepričan, da se tudi sicer pusti diplomatije znajo zabavati na prav prijeten način, naj pride pogledat. K tej zabavi na Svečnico vabimo vse prijatelje Sokola od daleč in blizu.

Narodna čitalnica v Črnomlju priredi dne 1. svečana v dvorani hotela Lackner Vodnikov ples. Ta ples je znan še iz prejšnjih let kot ena najbolj zabavnih predpustnih prireditev v Beli Krajini, zato je pričakovati tako iz Črnomlja, kakor tudi iz okolice največje udeležbe. Agilni odbor se ni strašil ne truda, ne stroškov, da poskrbi posetnikom tega plesa nekaj res zabavnega. Pri plesu bo sviral novi črnomljski salonski orkester, ki nastopi s samimi izbranimi komadmi, tako da bodo s te prireditve gotovo tudi neplesalci odnesli najlepše spomine.

Slov. akad. društvo »Slovenija« na Dunaju. V soboto, 1. februarja t. l. ob pol 8. zvečer predava v društvenih prostorih »Slovenije« starešina, g. dr. Voleslav Molč. Tema: Antični prvki v moderni umetnosti. Slovanski gostje dobrodošli!

Darila.

»Domovini« so darovali za mesec januar: po 30 K: dr. K. Triller; po 4 K: dr. Pirc, Klun; po 3 K: ga.

Škofova, dr. Fettich; po 2 K: ga. Žerjavova, g. Vidmar, inženir Zupanc, prof. Reiser, ga. Scunigova, upravništvo »Slovenskega Naroda«; po 1 K: dr. Koderman, V. Rohrman, Iv. Mejač, dr. Babnik, prof. Berce, trgovec Mencinger, dr. Gosak, ga. Kenda, dr. Pretnar, prof. Breznik, ga. dr. Rusova, gđc. Zalarjeva, dr. Mole, gđc. Fabianova, dr. Pestotnik, prof. Jug, knjigovoz Breskvar, nadstraznik Azman, Bončar, Presker, Turk, Ribnikar, načelnik Susteršič, Gregorka, Bežan, Fr. Pustoslavšek, Košir, Verstovšek, Iv. Petek, Mil. Petek, Gomilšek, Janc, Tomc, Jakhel, Pohor; po 50 vin.: gg. Mandelj, Egger, Adlešič, Potočnik, Szillich O., Felicijan, Gregorec; po 40 vin.: Habunek, Bervar, Seme; po 30 vin.: Černi, Jeras, Sircelj Jož., Rebec; po 1 K 60 vin.: gg. Kraigher, Krapež, Avšič, Milohnoja, F. Svigelj, dr. Marn, Kandare, Zv. Svigelj, Vernik. Srčna hvala!

»Domovini« je poslal gosp. Anton Sušteršič, uradnik »Mestne hranilnice« v Ljubljani 21 K 30 vin., ki jih je nabral pri fantovščini g. Iva Petrovčnika. Hvala nabiralcu in darovalcu!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Nne 25. januarja: Marija Ihan, uradnikova vdova, 92 let, Kapiteljska ulica 11. — Ana Tomšič, bivša delavka, 73 let, Japljeva ulica 2.

Dne 26. januarja: Josip Prepeh, mestni delavec, 55 let, Trnovski pristan 16.

Dne 27. januarja: Uršula Vidmar, mestna uboga, 87 let, Japljeva cesta 2.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvega Seidliz-praska«, ki je preiskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepljivo ter pospešilo na prebavljanje in sicer z rastjo vseh. Skatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 33

Meteorološko poročilo.
Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
28	2. pop.	737.7	1.0	sl. vzsvzh.	oblčno.
29	9. zv.	739.7	0.6	sl. jug	"
	7. zj.	741.4	-2.4	brezvetr.	"

Srednja včerajšnja temperatura -0.4, norm. -1.9° Padavina v 24 urah 0.4 mm.
Po noči je malo snežilo.

+

Ravnateljstvo trgovskega, bolniškega in podporne druživa v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni redni član, gospod

Josip Tribuč star.
zasebni uradnik

danes ob 1/212 uri dopoldne, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 69. letu svoje starosti mirno v Gosposdu zaspal.

Pogreb bode v četrtek dne 30. januarja 1913 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Gradišče št. 7. na pokopališče na Viču.

Predraga pokojnika priporočamo v blag spomin.

Ljubljana, dne 28. januarja 1913.

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, oče, brat, tast in stric, gospod

Josip Tribuč star.
bivši trgovec

včeraj opoldne po dolgi mučni bolezni, v 70 letu svoje dobe, previden s tolažili sv. vere, mirno preminil.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši jutri v četrtek, dne 30. januarja t. l. popoldne ob 3. uri iz hiše žalosti, Gradišče št. 7, na farno pokopališče na Viču.

Lilag mu spomin!

V Ljubljani, 29. januarja 1913. **Žalujoča rodbina.**

+

Tvrška P. E. Grassi imeteli **S. Lorenzi** naznanja žalostno vest, da je po mučni bolezni umrl njen dolgoletni vestni uradnik, gospod

Josip Tribuč

Pogreb se vrši jutri, dne 30. januarja 1913 ob 3. uri popoldne iz Gradišča št. 7, na pokopališče na Viču.

V Ljubljani, dne 29. januarja 1913.

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskrenoljubljena soproga in mati, gospa

Alojzija Zajc
posetnica in mesarica

včeraj zvečer ob 1/29 uri po dolgi mučni bolezni, v starosti 49 let, previdna s tolažili sv. vere, mirno in vdano preminila.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v četrtek, dne 30. prosinca t. l. 3. uri popoldne iz hiše žalosti Poljanske ceste št. 75, na pokopališče k Sv. Križu.

Posmrtna maše se bodo služile v farni cerkvi sv. Petra.

Bodi rajnici prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 29. pros. 1913.

393 **Žalujoči ostali.**

Stanovanje
z 2 sobama in kuhinjo 395

išče za majsterin

mirna stranka (3 osebe) v bližini pošte.

Pismene ponudbe pod šifro „V. Z.“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Detajlist

za manufakturno trgovino, več slovenskega in nem. jezika

se takoj sprejme v večjo trgovino.

Ponudbe pod „Poštni predel 59“ Ljubljana. 388

Proda se nova 400

pritlična hiša

z vrtom, ki meri približno 300 sežnjev, v predmestju Ljubljane. Cena 8000 K; plačati se samo 1500 K — **Odda se tudi v najem.** Pripravno za vrtnarje.

Natančnejše pod naslovom „Hiša“ poste restante, Ljubljana.

Ugodna prilika za vrtnarje!

V večjem mestu na Kranjskem se odda

velik vrt

(nad 1200 m²) v najem. V tem kraju do sedaj ni vrtnarja. Več po dogovoru. Ponudbe pa upravništvo »Slov. Nar.« pod »F. L. 59.« 387

Zaradi prevzetja drugega podjetja oddam svojo zelo dobro idoto

trgovino z meš. blagom

ki se nahaja na zelo obljuden cesti tik mesta Ljubljane, pod zelo ugodnimi pogoji. Ker je trgovina dobro vpejlana, reflektiram samo na poslene ponudnike, kateri naj pošljejo ponudbe na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod „Srečna bodočnost št. 57“. Ljubljana. 391

Vabilo 399

plesni veselici

katera se vrši

jutri, dne 30. januarja

v gostilni pri Golobčku

Sv. Petra cesta št. 26.

Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk prosi

gostilničar.

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinalne kopeli.

Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Knjigovodja 318

mlinske stroke

in tarifer z večletno prakso, popolnoma samostojen, slovenščine, hrvaščine in nemščine zmožen,

želi premeniti mesto.

Ponudbe na upravništvo »Sl. Naroda«.

Sprejme se

trgovski sotrudnik

vešč trgovine z mešanim blagom, obeh deželnih jezikov ter vojaščine prost.

Cenjene ponudbe blagovolijo se poslati pod številko „40“ na uprav. »Slov. Naroda“. 366

Za veletrgovino vnaša in žganja 368

se išče

spособen ter posebno v stroki žganja izvežban

potnik

za alpske dežele. — Ozira se samo na zanesljivo in dobro izvežbano moč. Ponudbe upravništvu »Slov. Naroda«.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. 257

Parna žaga SCAGNETTI, za skladiščem državnega kolodvora.

Samostojna gostilničarka,

katera je imela gostilno že nad 10 let,

želi prevzeti na račun ali v najem

gostilno

v dobrem stanu. Reflektira se na manjše gostilne proti kavciji. — Ponudbe s podatki pod 397

„Gostilna 100“, glavno poštno ležeče, Gorica.

Kranjske

klobase

najboljše vrste razpošiljam po povzetju od 10 kron naprej.

Josip Primo, gosliničar in izdelovalec klobas, Selo, št. 23, pri Ljubljani. 323

Domača 394

plesna veselica

bo na debeli četrtek,

dne 30. prosinca 1913 v salonu

restavracije „Pri Levu“

Marije Terezije cesta št. 16.

Začetek ob 8. zvečer. — Vstopnina 50 v.

Za blagohotni obisk se priporoča

Boji Kos, restavratorka.

Solarine

čistilo za kovine drži najdalje leski!

Varuje kovine pred rjo in zelenico

Zajamčeno, prosto strupov in kislin.

